

312139

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౩
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మార్చి నెల 14-వ తేది గురువారము

No. 287

శ్రీ విశ్వనాథ సంవత్సర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ చతివి

సంచిక ౨౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే

వేలకువేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు

సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

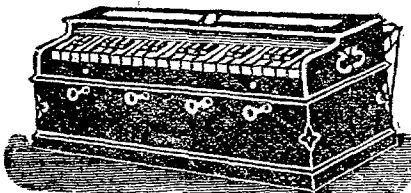
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

పదిసంవత్సరముల పూచీకత్తు. వెల రు 20 మొదలు రు 100 వరకు (అసలు మోహన్ ప్లాట్)

విక్రీతి శ్రేష్ఠ మైనదియు, చాలకాలము నుండగలదియు, శుద్ధమైన స్వరము గలదియు, గమకము, ఇంపైవశాదముగల హార్మోనియములను, వివిధ లిపి యితిరసంగీత ఉపకరణములను పూచీకత్తుతో తక్కువ ధరలకు చూపదలచును. వివరములకు 0-0-6 తపాలబిళ్లకు పంపినచో కేటలాగును బడయగలరు. ఉత్తములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను.

వలనికంపెనీ,

శలకత్తా హార్మోనియం వ్యాపారులు.
411 మింటుపేటి, మద్రాసు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకినందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో నరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు వీరికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౦ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, తపాలుపెట్టె నెం 212య, చెన్న పురి

నిజారాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండు కో.,

566, చెన్నైపేటబాదు, మైదరాబాదు, దక్కన్.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి నాథ)

చరిత్రవ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ నగినది. 214 పేజీలు

సంఘాత్యాలికొబైండు ఫెడర్ వెలు కాగితములు

కట్ట భర్తులు ప్రశ్నోత్తరము

అభిధానకావ్యారాధనము

ధర రు 2 8

పోస్టు భర్తులు ప్రశ్నోత్తరము.

7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మంచుగడ్డ తయారుచేయు

మొసనరి

అనగా రిఫ్రజరేటరు, పంపు, యింజను చౌకగా అమృతమును. కొద్దికాలము మాత్రమే పువతూ గింపబడినది గనుక క్రొత్తదని భావించవచ్చును వలయువారలు “శింగము శెట్టి వెంకటరాజుగారు నర్సాపురం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా” అని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములమీదగాని, స్వయముగావచ్చి మాటలాడి గాని పరిష్కారము చేసుకొనవచ్చును.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

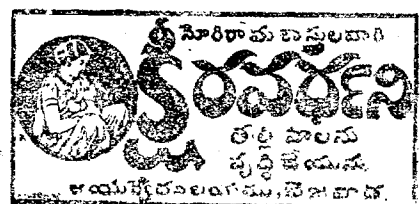
భవిష్యత్తునుగించిన 5 శ్రేష్ఠలకు బదులు వ్రాయటకు రు 1-0-0, ప్రత్యేకశ్రేష్ఠకు 0-4-0 అవుతు. శ్రేష్ఠ వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను పర్యవార్యములయందను జాబును పొందుట “జాబువీకరణ” వాయరు 1 కి రు 2-0-0 టి. పి. భర్తును. 0-4-0.

102

వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

మొక్కపాటి శ్రీ సరం

కోలయోగ్ వెంట్రుకలను కాళ్ళతమగ మొలకలతో చేయవ. బుడి రు. 8. ఈనెల ఆఖరు వరకు రు. 2-0-0 టి. (కా. — పుష్కల తోలయోగ్ వాయునెట్టి, శేటపాలెంపాడు)

110

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

అమకం నోటీసు

శెరంబూర్ క్వారీ, వాగన్ వర్క్ షాపులందున్న 80 బస్సుల "సి" తరగతి షేడ్యూల్ కుండు అమకం నోటీసు నిదనుగా నున్నది. సదరక్ క్వారీ, అచ్చటినుంచి తీసుకొనిపోవుటకు ఆఫీసు, మద్రాసు అండ్ సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి కంట్రాక్ట్ ఆఫ్ స్టోర్స్ శెరంబూరు వారిచే 20-8-1954 తేదీనకు తీసుకొనబడును.

సర అచోటున బస్సుకు యంత్రానికి చెప్పబడును. కొనుదాడు తన స్వతంత్రమైనది, కొనిపోవలెను. అనంతరమైన కొనుదాడుని ఖచ్చితమైనది 1.కి ర 1/- చొ. వాగన్ లోని కేటెగరీ వర్గాలు చేయబడును. అక్కడనుండి గమ్యస్థానమునకు ఖర్చులు, కొనుదాడు ధరలను తెలుసు.

శెరంబూరు వర్క్ షాపులందున్న లాట్రీస్ ఎవరైనను దరఖాస్తుపెట్టి ఒకటి తరగతి కొనుదాడును.

ప్రతి ఆఫీస్ లో కూడా 50 ధరాక్షు రొక్కంగా మద్రాసులో కంపెనీ కాషియర్ నకు పంపవలెను. కాషియర్ రసీదు ఆఫీస్ లో చేర్చి పంపవలెను.

ఆఫీసు సమీపించిన తరువాత 1 వారము లోబాల్ లో పుగా లాట్రీస్ అక్కడనుంచి ఖాతాచేయవలెను. తనయెడల ధరాక్షులు ఉన్నవారు తమకు కంపెనీ వారు నష్టపరిచారను విశదపరచునవసరము లేకే భుక్తమౌతుంది.

దెలివరీ తీసుకొనబడును, పరకును గొంపోవుటలోను అలస్యమునకు రైల్వే కంపెనీ వారు బాధ్యత వహించరు.

సెండర్ నకు క్రైస్టేక ఫామ్ కలదు.

ఎ. సి. టర్నర్,

కంట్రాక్ట్ ఆఫ్ స్టోర్స్.

నోటీసు

తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారికి 21-3-29 ది లగాయితి 25-3-29 ది వరకు తెప్పోత్సవము జరుగును.

21-3-29 శ్రీ కృష్ణస్వామివారికి.

22-3-29 శ్రీ కోదండరామస్వామివారికి.

23-3-29 ది మొదలుకొని 25-3-29 వరకు

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి.

వై కనిన అయిదురోజులలో ఏ రోజైనను పుణ్యం జరిపించ కోరువారు రు. 250 సొమ్ముతో దరఖాస్తురు 16-3-29 ది లోగా శ్రీ విచారణ కర్తల వారిపేర పంపవలెను.

(సం) శ్రీ మహాంకుప్రయాగదాసుజీ, విచారణ కర్తలవారు.

ప్రకటన

వెలువడినది! నూతనముగా!!

షేక్స్పియర్స్ ఓథెల్లో అను

విషాద విజయనేన

(నవరసభరితము 5 అంకముల నవీన నాటకము)

గ్రంథకర్త - కిర్తి శేఖరం (బి. టి. పీఠభట్ట సహాధికారి, యా నాటకము షేక్స్పియర్స్ కవిత్వానిన (ఓథెల్లో) నాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త గారికి గల రంగస్థలనాటకమున బట్టి రసభరితముగా పాత్రపోషణముతో, మృదుమధురమైన లాటింగులతో, ముద్దులూకు వద్యములతో, ముచ్చటగు క్లింగారకవచనాలతో, ప్రసన్నమౌగ్యముగ, తన యోగ్యముగను రచియింపబడిన. పండితపామరు తెల్ల రీతి నాటక యొక్క సారీ శ్రవణానందముగ జనిని యానందింపుడు.

కొన్ని ప్రతులు ముద్రణ గలవు. త్వరపడుతు, అలస్యమునకు భంగమే వెల ప్రతి 1 కి ర 1-0-0 మాత్రమే, పోస్టు ఖర్చులు కొనుదానవే. సలహావారు:-

విశ్వభట్ట భాస్కరరావుగారు,

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

చెంగల్పట్టు ఆత్మగౌరవమునా సభకు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ప్రాస్తులు ప్రధానోపాధ్యాయులు సాయ మొనగుట

సి. ఎస్. మాత్యురంగ మొదలియారు

ప్రశ్న:- ఏ. చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ప్రాస్తులు ప్రధానోపాధ్యాయులు తమ విద్యార్థులను చెంగల్పట్టు ఆత్మగౌరవమునా సభకు వాలంటీర్లుగా నాయనిచ్చివారా?

జి. సదకు ప్రధానోపాధ్యాయులు జిల్లాబోర్డు ఆధ్వర్యం యొక్క ప్రతిభ పై అట్లు గావించివారా?

సి. ప్రధానోపాధ్యాయులు యీ చర్యకు ప్రభుత్వము వారికి కరించుచున్నారా?

జి. ప్రభుత్వమువారికి రిపోర్టును పథయెడలబెట్టెదరా?

జవాబు:- ఏ. బి. సి. డి. లేదు.

సభ్యుల గౌరవ

ప్రశ్న:- ఈ పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులనుండి ప్రభుత్వమునా రేమయిన విచారణ గావించివారా?

జవాబు:- జిల్లా బోర్డు (పెన్షియెంట్ల ద్వారా ప్రభుత్వమునా విచారణ గావించి.

ప్రశ్న:- జిల్లా కలెక్టరు ద్వారా ప్రభుత్వమునా విచారణ గావించలేదు?

జవాబు:- జిల్లా బోర్డు (పెన్షియెంట్ల అట్టియత్నము నొసగలేదని జెప్పినతరువాత మరల అట్టివిచారణ గావించవలసిన యవసర మేమియు గానించదు.

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారి అరెస్టు

ఏ. కాశ్యేరరావుగారు

ప్రశ్న:- 17-2-29 తేదీన శ్రీమంత వెంకటప్పయ్యగారిని మరికొందరిని అరెస్టుగావించిన పోలీసు ఉద్యోగులపై ప్రభుత్వమునా రేమయిన చర్య దీనికోసం దలంచుచున్నారా?

జవాబు:- లేదు.

ప్రశ్న:- పోలీసు ఉద్యోగులపై చర్య దీనికోసం దలంచుచున్నదని ప్రభుత్వమునా రే దలంతురా?

జవాబు:- అట్టిచర్య కనసములేదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము.

హమీదుఖాన్ గారు

ప్రశ్న:- పోలీసు అసిస్టెంట్ కమిషనరు మరియొక చోటికి బదిలీకాబడినారా?

జవాబు:- నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:- పోలీసు అసిస్టెంట్ కమిషనరు తానొసరిన సేవకుగాను పోలీసు నూపరింట్లు పదివికి (పాహాను గావించబడలేదా?

జవాబు:- నాకు తెలియదు.

సభ్యుల గౌరవ

ప్రశ్న:- శ్రీమంతులు వెంకటప్పయ్య, వి. రామదాసువంటులుగార్లు తామెట్టి పూచీకట్టు నొసగలేదని స్పష్టముగా తెలియజేయుటబట్టి, ప్రభుత్వమునా పోలీసు ఉద్యోగులపై చర్యదీనికోసం దలంచిన యవసరమున్నదని దలంతురా?

జవాబు:- అట్టి యవసరమున్నదని ప్రభుత్వమునా రే దలంతురు.

జి. పారిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న:- శ్రీమంతుల వెంకటప్పయ్యగారు శాంత స్వభావులని నోముమెంబరుగా రెయగుదురా?

జవాబు:- నేనెదగన.

సైమను కమిషనుకు ప్రభుత్వమువారి

మొమొరాండము

ఏ. కాశ్యేరరావుగారు

ప్రశ్న:- ఏ. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి పత్తమున నేడయిన మొమొరాండము సైమను కమిషనుకు దాఖలు చేయబడినదా?

జి. రిజిస్టరు కాళివారును ట్రాన్స్ ఫర్డు కాళివారును నేరున 'మొమొరాండములను దాఖలు చేసివారా?

సి. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ లెవరయినను ప్రతికూలాభిప్రాయముల నొసగివారా?

జి. సైమను కమిషనుకు దాఖలు చేయబడిన మొమొరాండములను ప్రభుత్వమునా పథయెడలబెట్టెదరా?

జి. సైమను కమిషనుకు ప్రభుత్వమునా రేమయిన మూజావాణీసాక్ష్య మొసగివారా?

ఎఫ్. అట్లూచో, పరిశీలనబడిన వారెవరు? వారి సాక్ష్యమెట్టిది?

జవాబు:- ఏ. అవును. బి. లేదు. సి. లేదు.

జి. ఈవిషయము ప్రస్తుత మాలోచించబడుచున్నది.

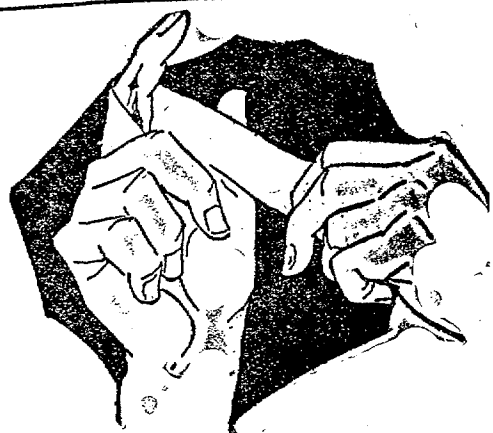
జి. ఎఫ్. ఈ క్రింది యధికారసాక్షులు కమిషను

యెడల పోజరయిరి. ఎ. వై. జి. కాంబెలు (ప్రధాన కార్యదర్శి) హెచ్. ఏ. వాల్టర్ (ఆర్థిక కార్యదర్శి) హిల్టన్ (జాక్ (ఎల్. ఎస్. జి. డిపార్టుమెంటు సెక్రెటరీ) హిల్టన్ (పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు) కన్నింగ్ హాం (పోలీసు కమిషనరు) స్టేబర్ (లేబరు కమిషనరు) సి. ఏ. సాటర్ (సి. డబ్ల్యు. అండు ఎల్ డిపార్టుమెంటు సెక్రెటరీ) ఎస్. వి. రామమూర్తి వి. సి. ఎస్.

ఈ సాక్షులు ప్రభుత్వమువారి మొమొరాండములలో గల భోగట్టాకంటే సేమయిన అధికమును భోగట్టా తమకు తెలిసినచో అట్టి భోగట్టా నొసగుటకును తామేమయిన యభిప్రాయములను తెలుపుటకు ప్రభుత్వమునా గాక తమ స్వంత

అపాయకరమైన
విషపూరితమగు
గాయములు.

డౌంబక్

అద్భుతముగా మాన్పు నివారిణి.

రక్తము విషపూరితము కాకుండా, కాల్పులవల్ల గాని, కోతలవల్ల గాని గలుగు గాయములను కాపాడుటకు జాంబక్ నే యవయోగింపుడు. జాంబక్ పురుగులను నిర్మూలించుటయే గాక, బాధను శీఘ్రకాలములో పోగొట్టి, వాపును తగ్గించి నూతనచర్మమును పెరుగునట్లు చేయును.

జాంబక్ అమూల్యమైన ఓషధుల సారముచే తయారుకాబడి సుధాపలుకబడినది. ఇతర క్రొవ్వచేర్చబడిన మందులచే అనాధ్యములైన చర్మవ్యాధులను, జాంబక్ నిర్మూలించగలదు.

యజ్ఞమా, ఆబ్సిసెస్, గజ్జ, యల్సెస్, తామర, బోదెకాళ్లు, కురుపులు, కోతలు, గాయములు మొదలగు వాటిని అద్భుతముగా మాన్పును.

జాంబక్ మందులంగళ్ల లన్నిటియందును అమ్మబడును వెల రు 1-0-0 రు 2-4-0.

జంతుసంబంధమై క్రొవ్వయిదు చేర్చబడదు.

డౌంబక్ Zam-Buk

యశిప్రాములనుమాత్రమే దెలుపుటకు తరచు వాడగుచున్నది. ఈ సాక్షులలో నెవరైనను తెప్పిన యంశము లేవియును రికార్డు చేయబడి ప్రభుత్వమువారికి సప్లయ చేయబడలేదు.

సత్యమూర్తిగారు

ప్రశ్న:—“హిందూ” పత్రిక పదవ మొమురాండ మునివరకే ప్రకటించబడి ప్రభుత్వమువారికి రికార్డు వానిని ప్రకటించు విషయ మాలోచించు చుండుటలే?

జవాబు:— అది ప్రకటించబడుట కింకను అధికార మొసగబడలేదు.

ప్రశ్న:—నూతన రాష్ట్రీయ పక్షపాలము క్రింద ప్రధానాధ్యక్షుని స్థానముగూర్చి రికార్డులు కాళుకున ప్రధానాధ్యక్షునకును, తీర్మానము అభిప్రాయ భేద మున్నదికాదా?

జవాబు:— లేదు.

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వసాక్షుల తనముందుగరిలో నేడు గురు యోగోపియనులను ఒక్కడుమాత్రమే భారతీయుడును, 7 గురు యోగోపియనులలోగూడ నిద్దరు పోలీసు ఉద్యోగులను, అయియున్నారు. సాక్షుల నిర్దిష్టముగా నియమించుటకు కారణము, పోలీసుకును, యోగోపియనులకును గల ప్రాముఖ్యతయేనా?

జవాబు:— కమిషనుకు గావలసిన భోగట్టా సప్లయచేయగలగుటకు తగినస్థానములను వీరు ఆక్రమించియుండుటచేత.

ఏ. రంగగౌడ ముదలియారగారు

ప్రశ్న:— మంత్రులు కమిషనుచేత పరీక్షించబడిరా?

జవాబు:— లేదు.

సత్యమూర్తిగారు

ప్రశ్న:— రెగిస్ట్రార్ మెంటరు కమిషనుచే గట్టి క్రాసు వరకు గావించబడుటయును, అందుకతను దృఢముగా నిలిచి యుండుటయును నిజమేనా?

(సభలో నవ్వు)

జవాబు:— క్రాసువరకు చేయబడలేదు. ప్రభుత్వ పక్షమున నెమరు పర్చులును కొంతవరకు సంభాషించిరి.

ప్రశ్న:— పదవ సంభాషణలెట్టివి, అవి తీర్మానము నిలిచి గూర్చియు రెగిస్ట్రార్ మెంటరు గూర్చియును మాత్రమేనా?

జవాబు:— ప్రభుత్వము వారిచే చాళులు చేయబడిన మొమురాండము గురించి.

సి. వి. వి. అయ్యంగారు

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వ పర్చులందరను, మంత్రులును, గూడ, అచ్చట హాజరయి యుండిరా?

జవాబు:— అవును.

సత్యమూర్తిగారు

ప్రశ్న:— సంభాషణ లెంతకాలము జరిగెను?

జవాబు:— చాలకాలము వరకు.

సి. వి. వి. అయ్యంగారు

ప్రశ్న:— సంభాషణలు రికార్డు చేయబడెనా? అధికార రిపోర్టు లుండిరా?

జవాబు:— నాకు తెలియదు.

కృష్ణాజిల్లాలో పోలీసుల అక్రమ ప్రవర్తన

జె. ఏ. సల్లాజాగారు

ప్రశ్న:— కృష్ణాజిల్లాలో పోలీసుల అక్రమ ప్రవర్తన సందర్భమున దిప్పీనూకరింతువై లేబడిన నేరములపై యేమి చర్య దీసికొనినది?

జవాబు:— పోలీసుదిప్పీనూకరింతువై లేబడిన యొక నేరము విషయమున దిప్పీనూకరింతువై విచారణ జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు తీరపు గావించియున్నారు. పదవ విచారణ పూర్తయినవరకు నరేడు సప్లయములో సంచలనమున్నాడు.

విరమించుచున్న జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులచే

ఎన్నికలు జరుపబడుట

ఆర్. కాగన్న గౌడగారు

ప్రశ్న:— (ఏ) జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు విరమించబోవు నపుడు రాజీవుకాలమునకు అధ్యక్షుని యెన్నికను తానే జరుపుట ఎన్ని జిల్లాబోర్డులలో జరిగియుండెను.

(బి) విరమించబోవు అధ్యక్షుడుగూడ అభ్యర్థిగా నిలుచుట ఎన్ని సందర్భములలో జరిగి యుండెను?

(సి) విరమించబోవు అధ్యక్షుడు తిరిగి యెన్ని కోటకుట యెన్ని సందర్భములలో జరిగియుండెను.

(డి) విరమించబోవు అధ్యక్షుని తిరిగి యెన్ని కోటకుట కారణము లేవయినను ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

జవాబు:— (ఏ) 1927 జనవరికి పూర్వము జరిగియుండిన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల యెన్నికలవిషయములో ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా లేదు. విరమించుచున్న అధ్యక్షుని యొక్కోగ కాల మంతముగాక పూర్వము యెన్నికలకుగల 1927 జనవరి తరువాత తొమ్మిది సందర్భములలో జరిగియుండెను. ఈ సందర్భములలో యెన్నికలు విరమించుచున్న అధ్యక్షులచే జరుపబడుట గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా లేదు. ఈ సందర్భములలో నొకటితప్ప తక్కిన యెన్నిక లేవియును విరమించుచున్న అధ్యక్షులచే జరుపబడియుండలేదు. ఆయొక్క యెన్నికగూర్చి మాత్రము భోగట్టా లేదు.

(బి) నై యొక్కటితప్ప తక్కిన యొక్కోగ సందర్భములలోనూ. (సి) ఏడుసందర్భములలో (డి) అవిషయ మాలోచించుటకు ప్రభుత్వమువారి కవికారము లేకుండెను.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును

మూడుభాగములు గావించుట

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:— (ఏ) రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డును మూడు భాగములు గావించు విషయముగూర్చి 1927 నవంబరులో తూర్పు గోదావరిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునినుండి కోరబడియుండిన రిపోర్టు చేరినదా?

(బి) ఈ విషయ మెంతకాలమునుండి విచారించబడుచున్నది?

(సి) ప్రభుత్వమువారి చేయిన నిశ్చయమునకు వచ్చిరా?

జవాబు:— (ఏ) (బి) (సి) అధ్యక్షు డింకను రిపోర్టు గావించలేదు.

దేవాలయముల ఆస్తులను పరిశ్రామికవిద్య

కువయోగించుట

ఏ. కాశేశ్వరరావుగారు

ప్రశ్న:— దేవాలయములయొక్క మతములయొక్కయు ఆస్తులను రాబడులను, పారిశ్రామికవిద్య కువయోగింపబడలేననియు, అందుకొక్క కాపయినను దేవాలయములలో అర్చన కువయోగింపబడకుండదనియు, ఆరాధనకును ఆరాధింపబడు దేవతకును మధ్యన ర్తిగా అర్చిమడెడును నియమింపబడగూడదనియు, దేవాలయములలో ఉత్సవములను జరుపుట వేలసే నిలుపుచేయబడవలెనియు, చెంగల్పట్టు ఆశ్చర్యమన మహాసభచే తీర్మానములు గావించబడి ప్రభుత్వమువారి కంపబడినవా?

(బి) ఈ తీర్మానముల ననుసరించి చెన్నపురి దేవాలయముల చట్టమునకు సవరణలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియున్నావా?

(సి) ఈ తీర్మానములపై ప్రభుత్వము వారేమిచర్య దీసికొనబడి యున్నాడు?

జవాబు:— మాకట్టి తీర్మానము లేవియును చేరలేదు.

శ్రీయుత ఎన్. సోమయాజులుగారు తూత్తుకుడిలో నిర్వంధింప బడుట

ఏ. కాశేశ్వరరావుగారు

ప్రశ్న:— ఏ. శ్రీయుత ఎన్. సోమయాజులుగారు నెమరు బహిష్కారమునకు చెన్నపురికి బయలుదేరుచుండగా తూత్తుకుడిలో పోలీసులచే వారంటులేకుండ ఆరెస్టుచేయబడిరా?

బి. ఆరడింకను నేరము తెలియచేయబడకుండ జైలులో నిర్వంధింపబడి యున్నాడా?

సి. ప్రభుత్వమువారి చేయిన ఉత్తరవులను గావించి యున్నారా?

డి. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు పోలీసులపై నేమయిన చర్యదీసికొనబడి యున్నారా?

జవాబు:— (ఏ) (బి) ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా లేదు. కాని దానిని కోరియున్నాడు. (సి) లేదు. (డి) ప్రభుత్వమువారు పదవ భోగట్టాకోర్కు చేవియున్నాడు.

తొండవనదివంతెనయొద్ద నీటివరదలు

సి. రామసోమయాజులుగారు

ప్రశ్న:— (ఏ) తొండవనది వంతెన సమీపమున రెండు ఆనకట్టలు గోడయెట్టుచే నిర్మింపబడుటచేతనే తునిలో నీటివరదలు గలుగుచున్నవా?

(బి) ఆనకట్టలలో నొకటి వంతెనకు నాలుగుఫర్లాంగుల దూరములోను, రెండవది ఒకఫర్లాంగు దూరములోను నిర్మింపబడియున్నవా?

(సి) పదవ ఆనకట్టలు గోడ యెట్టుచే, నొక పంట కాలమున నీటిసప్లయ కొరకు నిర్మింపబడెనా?

(డి) ఆనకట్టలు నిర్మింపబడినందున వంతెన సమీపమున యానకమేడ కేయలుబయ్యె, అందువలన నీటివరదలు యెత్తుగా పొరుటయ్యె, తిరుస్థించుచున్నదా?

(ఇ) ఈ విషయములను చక్క బెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి ఏమిప్రయత్నములు గావించబడియున్నాడు?

జవాబు:— (ఏ) లేదు. ఏజెన్సీలో ఎన్నికీకృమే వరదలకు కారణము.

(బి) పడియెండ్ల క్రిందలనే యొక ఆనకట్ట వంతెనకు నాలుగు ఫర్లాంగుల దూరములో నిర్మింపబడినది. రెండవది 1927 లో వంతెన కొక ఫర్లాంగు దూరములో నిర్మింపబడినది.

(సి) ఈ ఆనకట్టలు రెండు పంట కాలములకు నీటిసప్లయ కొరకు నిర్మింపబడినది. వంతెనకు సమీపముగానున్న కాలువ విశాఖవట్టుం జిల్లాలో (గోడచే నీటి) యెడు గ్రామములకును, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో (కుంయెట్టు) రెండు గ్రామములకును నీటి సప్లయ గావించుచున్నది. రెండవ కాలువ విశాఖవట్టుం జిల్లాలో తొమ్మిది గ్రామములకు నీటి నిచ్చుచున్నది.

(డి) వంతెనకు దగ్గరగానున్న ఆనకట్టలను నడియొక్క నీటి మట్టులు కొద్దిగా పెచ్చినది. రెండవ ఆనకట్టలను నీటి మట్టులు అంతగా పెచ్చుట లేదు.

(ఇ) నడిలో నీటి వరదలను తగ్గించు మార్గము కనుగొనవలసిగదిగా ప్రభుత్వమువారు చీపుయించినదనుగోరియున్నారా.

అమృతమునకు

మంచి నెకండ్ హండ్ టైప్ రైటర్లు

రాజల్ హార్డుబుక్ నెం. 82590, డ 150/	
" " " 82577, " 150/	
" " " 75284, " 150/	
" " " 88660, " 150/	
" " " 4/8K04870 డ 150/	
" " " 4/5L07929 " 175/	
" " " 4/1K18420 " 125/	
" " " 4/8K04980 " 140/	
" " " 4/1L10866 " 125/	
" " " 4/8K04759 " 140/	
" " " 8/840295 " 70/	
రెమింగ్ టుక్ నెం 10RX06800 " 100/	
వెల్లింగ్ టుక్ నెం 4838 " 85/	
అలిసర్ నెం 5/422818 " 70/	
రాజల్ నెం 10/477103 " 150/	
యల్. సి. స్క్రిట్ నెం 2/116666 " 75/	
యోస్టు నెం 20/04128 " 75/	
యోస్టు నెం 15/022426 " 50/	

పెచ్చినన్నియు మంచి ఆర్డరులోనున్నవి. ఆర్డరుతో రొక్కం యిచ్చువారికి నూటికి డ 10 చొ దిప్పాంటు యివ్వబడును లేనియెడల వాయిదాలమీద చెల్లించవచ్చును.

అడినన్ అండు కో లిమిటెడ్,

మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

కుభమమ్మ

శ్రీ మహావిష్ణు సర్వతోముఖబ్రహ్మయజ్ఞము

ఆ హ్వ న శు భ వ త్రిక

కృష్ణతీరమునున్న అమరావతిగ్రామ సమీపముననున్న మల్లాదిఅగ్రహారంకు జనకస్థానము. శ్రుతుక నైజాం యిలాకా వరంగల్లుజిల్లా రాష్ట్ర గ్రామనివాసమును అయిన ఆత్మహారి శివరామరాజు వ్రాసుకొన్న ఆహ్వనశుభకత్రిక.

స్వస్తి శ్రీ చాంద్రమాన విభవకామ సంకర ఫాల్గున కు 2 బుధవారశ్రవణ 18-8-29 శుక్లపామ సంకర చైత్రకు 18 శరవంతం 41 దినములు రాజసమేంద్ర కొటిలింగ మహాతేత్ర ముండశ్రీమహావిష్ణుసర్వతోముఖబ్రహ్మయజ్ఞ మసేమహాశ్రుతుతోకోకరాకారార్థం బౌద్ధార్యపంతులకు మహావారల సాహాయ్యమున చేయనిశ్చయించబడినది, గనుగ తక్కినశ్రుతునకు తమరు బంధుమిత్రులతో సటుకుంబముగా విచ్చేసి క్రతుసందర్శనము చేసి తీర్థప్రసాదములు పుచ్చుకొని మహాసందమును బొందగోడచున్నాడను.

శ్రీమన్నారాయణ మంగళ మహాత్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ ధూమండలము,

శ్రీ రాజరాజనరేంద్రుడు

ఇట్లు విధేయుడు

అత్తలూరి శివరామదాసు.

గనెరియ

ప్రెంచి గనెరియ మిక్సెడ్ అను నుండు సెగరోగమును పూర్తిగానున్నును. వెంటనేగుముకునుబడి బాధతగ్గును. మంట, చులుకు, ప్రవించుటఆగును. గనెరియ బీజములను సరింతతేసి, దీర్చింపిన సెగరోగమును అంతురము లేకుండ మాన్పును. పర్యములేడు. 16 చాముల బ్రావకము రికోబాలకు, వెల రు 2.8-0 3. సి. గ. డ 8. ఈమందు గోదావరి రైలుస్టేషన్ వద్ద కాకి వారి గ్రామఫోను సుప్రతోకూడ అమ్మను.

టి. సాంబంబదర్లు, ఇస్మీనుపేట రాజమండ్రి.

దివ్య ప్రతికలు ప్రపంచమునందంతటను వివిధ వ్యాపారములకు ముఖ్య సాధనములను గూర్చి యాంశముక
 దెలుపుటావశ్యకము. కాకస్వయం అనునాతనికి
 పూర్వము అమృతమునీమయో ప్రజలకు దెలియదు. అదిజే అ
 మృతము కనిపెట్టెను. పిదప స్త్రీయై (పెన్, ఎత్తొక్కి) (పెన్, లీ
 నో) పైపు యంత్రములు, కాగితములు, నిరా, తంతివార్తలు, ర
 త్యలు కనగొనిది దినపత్రికాభివృద్ధికి తోడ్పడినది. భారత
 దేశమున ప్రజల నూటికి 99 గురు గ్రామములందీ నివసించుచు
 వ్నారు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రెండువందలైండ్లనుండియు
 పరిపాలించుచున్నను మన గ్రామములకు తనతపాలాసౌకర్యములు
 యిప్పటికిని కలుగకుండుట తోచనీయదు. తపాలాసౌకర్యము
 లులేకనే గ్రామములు దివ్య ప్రతికలను చదివివాసినవన గణనల
 భిములను బొందజాలకున్నారు. ఇట్టి సౌకర్యములు కలుగనిదే
 మన దేశమున పత్రికానిర్వహణము అభివృద్ధి నొంద జాలదు.
 దానితోపాటు ప్రజలకును ప్రబోధము కలుగజాలదు.

కాంగ్రసువారు మహాజన సంఘమువారు విడువల జన
మార్చి 19వనకు ఎదుట ప్రత్యేకముగ సేర్పాటు చేయబడిన
పల్లములో గుమిగూడి యుండిరి. అందరి సేతులలో నల్ల బెండా
కుండెను. కమిషనరువధి జరిగెను. అధికారిగ నాడు కమిష
నుకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి. అంతయు కాంతముగ జరిగి
పోయెను.

హనువులందరను నిరతము దుఃఖినివృత్తికిని శుఖప్రాప్తికిని జీవయాత్రకు జేయుచున్నార. శుఖప్రాప్తియును దుఃఖనివృత్తియును కేవలము భౌతికలాభములవలనను గలుగజాలదు. సంసారశ్రవృత్తియందు సకల సంపదలను దుఃఖినివృత్తిని జేయజాలకున్నది. కొట్టయావృత్తియును రాజ్యములును భోగములును దుఃఖమాను నివృత్తిచేయజాలవచ్చును. పాశ్చాత్య సంస్కరము మన శ్రవృత్తిని దుఃఖినివృత్తికి సాధనములుగాని భౌతిక సంపదలమీదను గలయు చేయుచున్నది. వచిత్ర ఫలములను సంపదలను స్వోపభోగార్థమై వినియోగించుట తరిపాటియైనది. నగారములను శులవశ్రుచేతములను జలప్రవాహములను స్వోపభోగమునకై వినియోగించుటయే యంతమధర్మముగను బరిగణించుట తరిపాటియైనది. తర్వతములు శుందరశ్రుచేతములు మేడలతోను ఇండ్లతోను నిండిపోవుచున్నవి. కొంత కాలమునకు బూర్వముమహానంది ప్రవాహమును చేతలను పెంచుటకై వాడుట యొకమని యాధికారులు యోచించిరి. ఇప్పుడే ప్రవాహమును నంద్యాలనుకు నీటి పడుపాడుమును గల్పించుట కయి వినియోగించవలయునని యోచనలు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి యోచనలు ధర్మసంజ్ఞానుకు గలుగజేయుచున్నవి. మహానంద నీటిని నంద్యాల ప్రజలకు నీటికిగాను వినియోగించుట మంచి పనిగా గన్పించుచున్నది. మహానంది జలమును మహానంది త్రేతమును సంరక్షించుటకై వినియోగించుట ధర్మముగా గనబడుచున్నది. సంసారశ్రవృత్తియందు ధర్మాధర్మములకు సంరంభ మననిరతము గలుగుచున్నది. శ్రవృత్తియందు శుద్ధధర్మముగాని శుద్ధాధర్మముగాని గోచించుట దుర్లభము. సకలకార్యములందును ధర్మాధర్మవ్యభావములు సమ్యక్రితములై యున్నవి. ప్రాజ్ఞులు విచారింపవలసిన విషయము ధర్మాధర్మముల యాధ్యక్షముగాని యభావముగాదు. సంపూర్ణముగ ధర్మరహితమైన కార్య మేమియును తాతమునందు గనబడదు. శుఖప్రాప్తికిని దుఃఖినివృత్తికిని ధర్మము శాధ్యాత్మిక లక్ష్యముతో గనుగొనవలయునుగాని భౌతిక లక్ష్యముతో గనుగొనరాదను. జీవయాత్రకు ఫలము పురుషార్థము. ధర్మార్థకామమోక్షములందును ధర్మము సకలార్థములకును మూలాధారముగ నున్నది. ధర్మకామములు ధర్మములము లైనపుడు శుఖమును అధర్మములము లైనపుడు దుఃఖమును గలుగజేయుచున్నవి. మహానందిత్రేతము పురుషార్థమును సమకూర్చుటకై ఏమహాభూషణో చిరకాలమక్రితము నిర్మించెను. ఆమహానందుని సంకల్పము సఫలమగుచున్న విధమును తీర్థయాత్రను నేర్పించుటకై తీర్థచేడి ప్రజాసేవనములు విశేషము చేయుచున్నవి. ఈమహానందిత్రేతసేవన మెంతమంది భక్తులకు కామతార్థముల నొడవచ్చినదో మనశ్శాంతిని గలుగజేసినదో యెవరూహించగలర? తీర్థత్రేతమునందు స్నానముచే యునపుడును గలిగిన యానందము నిరతమానసుని మన యనుభవము విశేషముచేయుచున్నది. తీర్థత్రేతతో స్నానమును జేయుచు శివాధానతత్వశ్రుతినవలన నవలోకించినపుడు మోక్షయార్థము ప్రత్యక్షమగుచున్నది. ఇట్టి యమూల్యఫలమును సమకూర్చుట కేర్పడిన మహానందిత్రేతమును సంరక్షించుట సావధియైయున్నది. ఇట్టి వ్యధర్మజ్ఞులును జేయుటకు బూనుకొనట నేటిచరిత్రకవచ్చిన యాత్మి ధర్మమై యున్నది. ధర్మనిర్ణయమును జేయుటయందు శ్రమధర్మనిర్ణయము ప్రయోజనకరముగనన్నది. మహానందిత్రేతము శాస్త్రాలప్రజలకు నీటిసాకర్యమును గలుగజేయుట సామాన్య ప్రయోజనముగాని యుత్కృష్టప్రయోజనము గాదు. సామాన్య ప్రయోజనమును విడిచి ఉత్తమప్రయోజనమును గావించుట మనధర్మమై యున్నది. నంద్యాలకు నీటిని సమకూర్చుటవలన నంద్యాలనకు గలుగగల ప్రయోజనము పరస్పరానున్యము. మహానందిత్రేతమును గావించుటవలన నంద్యాలనకు కర్మామండలమునకు అంగధర్మమునకు భరతఖండమునకు గలుగగల ప్రయోజన మపారము. ఈ ప్రయోజనము కేవలము భౌతికమేక యాధ్యాత్మికమునైన యున్నది. భౌతికప్రయోజనము త్యములు. ఆధ్యాత్మికప్రయోజనములు నిత్యములు. నిత్యమున ఆధ్యాత్మికప్రయోజనములు దుఃఖినివృత్తికిని శుఖప్రాప్తికిని సాధనములుగ నున్నవి. పూర్వకాల శాడుమహర్షులిట్టి యుత్కృష్టమేకయతతో నీటిపుణ్యత్రేతములను గల్పించియుండిరి. శాస్త్రికార్యకమతములు వ్యాపకమునగాంచుచున్న విద్రుమానయుగ నందు సకల సహజసంపదలను స్వోపయోగమునకై వినియోగించవలయునని కోరుట సామాన్యమైనది. ఆ విధమున నె

సంద్యము మహాసాగరమును వినియోగించి గోరట్టయను సామాన్యమయముగ నున్నది. కాని ఇట్టియొకవలంకలను సంకుచితము లనిపూజ్యము గ్రహించగలరు. శ్రీమహాసంక్షిప్తమున నేవించుటకు నేచేసిన భక్తులందరను నుత్తమభావ భరితులై వచ్చుచుందురు. ఆభక్తుల కొక తులకాలమైనను చిత్తకుదగలిగి మనశ్శాంతి గలుగునపుడు పురుషార్థము సార్థకమగుచున్నది. ఈ మహాశ్రేయమున దీపుణ్యమునను దెందక భక్తుల మనశ్శాంతిని బొందియుందురు.

శ్రీ! మహాస్వామి సహస్రేషు కర్మభక్తశిష్యుర్యే |

తేజ మహాస్వామి యొక్క యొక్క శిష్యులైన ప్రయత్నించుచు, ప్రయత్నించుచేసినవారియందే యొకనికొకని గురువునది. పుణ్యశ్రేయముల మా నపుడు ను భుజము నీ దివి గల గతమును. మహా ను భావులు నిర్మించిన శ్రేయములను నుత్తమిద్ద శ్రేయమైన మహాసంక్షిప్తము నాపన్నమైన మహాశ్రేయమునందే సంతోషించుటకు శ్రేయోభిమానులను ప్రయత్నించుటకు వినియోగించుటకు నేనుచున్నాను. సంద్యమునకు నీటిని సమకూర్చుట సంద్యము ముగిసిపోయితి కనియై యున్నది. మహాసంక్షిప్తమును గానాడుట పకలజలమును భర్తమై యున్నది. ఈ శ్రేయమునకు నేను వివిధ మండలములవారును వివిధ సంఘములవారును వచ్చి యున్నారు. ఆంధ్రమహాజనలందరను మహాసంక్షిప్త మహాశ్రేయమును గానాడుటకై దీక్షాపరాయణులై సంద్యమునకు శ్రేయోభిమానును మరలబుటను నిరసించుచు రని నమ్ముచున్నాను.

* * *

సభయందు మాజరున్న ప్రయత్నించు చాలమంది కలరు. సంద్యము ముగిసిందే చేర్చుకొని. సరిసింగరావుగారు ఖుద్దున మాజరుండిరి. కొన్నియలగురువారంగారును దాదాభాగవారును బాలిరెడ్డిగారును ఇదివరలో కొన్నియలగానందిన గల్లారు ఖాన్ సాహెబుగారును కలరు.

నాటి ముఖ్య తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు ముందు శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు లేచి కార్యక్రమమును వివరించి చెప్పిరి.

శ్రీ ఓటగంటి శుభ్రమహాస్వామిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు, మున్నెండు మునుసామయ్యగారు బలపరచెదరు. వారిరువురి సంభాషణ ముగిసి పిమ్మట తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా చెప్పదలచుకొనిన వారికి అవకాశ మియ్యదనువును. వ్యతిరేకాభిప్రాయమును సగౌరవముగను కాంతముగను సభవారు వినుగలరు. వినులెను. పిమ్మట తీర్మానమును బలపరచువారు ఉపన్యసింపగలరు. ఓటగంటి శుభ్రమహాస్వామిగారు ఈక్రింది తీర్మానమును ప్రకటించెదరి.

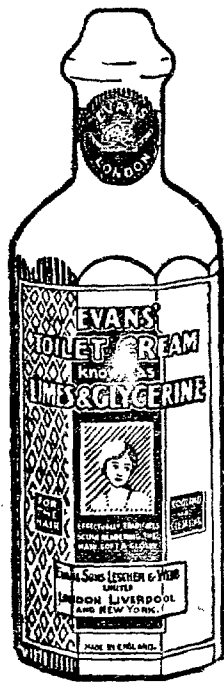
“సంద్యము నీటి పవిత్రముగా మహాసంక్షిప్తము నుండి నీటిని సరవరాచేసికొనవలెనని సంద్యము ముగిసిపోయితివారు చేయుచున్న ప్రయత్నము మహాసంక్షిప్తమునకు చెందిన భక్తులమాత్రమేగాక వివిధసంఘముల సంరక్షకులను రైతుల సంరక్షకులను కొరవట్టి సర్వసామన్య యభిప్రాయమునకు నవ్వదాయక మైనందున అట్టి ప్రయత్నమును సంద్యము ముగిసిపోయితివారు మానకొనవలసినదయ్యె అందుకు సంబంధించిన ఇతరాధికారులు ఆ ప్రయత్నమును నిలుపునల చేయుటకు తోడుకావలయు ననియు ఈసభవారు కోరుచున్నాడు”

మున్నెండు మునుసామయ్యగారు దీనిని బలపరచినమీదట అధ్యక్షులవారు ఎదుటి పక్షమువారునబ్బి మాట్లాడవచ్చునని అవకాశమిచ్చిరి. ఎవ్వరును రాలేదు. శ్రీ ఆలవకొండ రామ శుభ్రమహాస్వామిగారు తీర్మానము నిరసన బలపరచుట కొక పవరణ ప్రతిపాదించిరి.

“చేయుచున్న ప్రయత్నము” అనుపదములకు తరువాత “మహాసంక్షిప్తమునకు చెందిన భక్తులయొక్క ప్రయత్నము మాత్రము భంగగరమనట్టిదిగా నున్నందున అవసరమైన భంగపాటు కలిగించుటకు నీజుగా మునిసిపోయితి వారికి స్వాతంత్ర్యము లేనందున అట్టి ప్రయత్నము ఆనియు నవ్వదాయకమైనందున అనుటకుబదులు నవ్వదాయక మైనందున అనిచేర్చునలయుననిరి. ఓటగంటి శుభ్రమహాస్వామిగారు ఈపవరణ సంగీకరించినందున సరించిన తీర్మానమును బలపరచుచు క. మహాలింగప్పగారు పి. బాలిరెడ్డిగారు డి. కె. శ్రీనివాసరావుగారు థై. మహాసంక్షిప్తముగారు గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఉపన్యసింపిరి. శ్రీ. డి. కె. శ్రీనివాస రావు ఎం. ఎ. డి. ఎల్. గారివరకూ పాండు పత్రికయందు మునిసిపోయితి వారివరకు ఆమోదించుచు వ్యాసము ప్రాసాదిమనియు తరువాత వినుములు విమర్శించుకొనడములో తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొంటిమనియు మహాసంక్షిప్త సంద్యము కొనిపోవు ప్రయత్నము చేయరాదనియు చెప్పిరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగా అచ్చులచేరిన మహాజనముచేత అంగీకృతమయినది.

శ్రీ గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు రెండవ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి, అది యేమన.

వెంట్రుకలు త్వరగా పెరుగుటకు మంచి ఉపాయము

మీ వెంట్రుకలు త్వరితముగా పెరిగి నిగనిగలాడుటకు ఉపయమున ప్రతినిత్యం ఈ వెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లినర్క నువయోగింపుడు ఈ వెన్స్ లైమ్స్ అందు గ్లినర్క మాత్రమే మీ వెంట్రుకలను త్వరగా పెరుగునట్లునర్చును. పట్టుకుచ్చునలై మృదుత్వమును గలిగించును. నేడే ఏకమిస్తువద్దనైనను సరే ఒకటి కొనుడు. దానికి ఎట్టినిసీలు అందుమీద ఈ వెన్స్ పేరుండునట్లు చూడుడు.

ఈ వెన్స్

నన్స్ లెచ్చర్ ఆండు వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్ అండు లివర్ పూల్

EVANS' LIMES & GLYCERINE

“శ్రీశ్రీ మహాశ్రేయము నేవించుభక్తు భక్తులందరను యొక్క సోద్యములకను ఆ శ్రేయముయొక్క శిష్టోద్ధరణమునకును కొడు అనుభూతు అర్హులవరము. కాబట్టి ఆచార్యులను అట్టికోర్కెను నేయించుటకై ప్రయత్నించును జిల్లాబోర్డు అధికారులను క్రమశిక్షణవాదకుల కొనసాగించి పుణ్యముగట్టు కొంటు రుగాకయు ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.”

ఈ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు శ్రీ గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు తాను కొన్నియల ప్రవేశించినదాక ఈ విషయమున జరిగినపని స్రుచ్చిచెప్పిరి. ఎట్టిమేటు తయారయినదనియు క్రమశిక్షణ దబ్బుకొనయముతో జిల్లాబోర్డువారికిని గవర్న మెంటువారికిని చేరముతో నున్నదనియు తెలిపిరి. శ్రీ ఆ. రామశుభ్రమహాస్వామిగారు బలపరచిరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగా సభవారు ఆమోదించిరి. మర నములతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర దేశమున మార్పు

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమాభివృద్ధి

అన్నపూర్ణయ్యగారి ప్రకటన

తుళి, మార్చి 12:—(మద్రాసు) అన్నపూర్ణయ్యగారు యెట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—ఆంధ్ర స్వాతంత్ర్య సమితి అగ్ర్యభూతాన, భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులును ఆరు శ్రీ మునుగు సాంబమూర్తిగారిని అరెస్టుచేయుట ఆంధ్ర దేశ మంతట ప్రై స వా లు నే నీ నట్లయ్యెను. సాంబమూర్తిగారికి కిత్తూడనేడనే దానిపట్టాభి నీకారామయ్యగారు ముందుకువచ్చి స్వాతంత్ర్య సమితియందు నిన్నుంచేవామగ చేరి అగ్ర్యభూతాన వెన్నకొనబడిరి తెలియుట కొంతయు సంతోషమగుచున్నది. కలకత్తా కాంగ్రెసులో స్వాతంత్ర్యవక్తమవారు ప్రతిపాదించిన సవరణకు ప్రతిపూర్ణముగ ఆంధ్రనాయకులందరు దాని పట్టాభి నీకారామయ్యగారు సహ నిలచియుండిరి సాంబమూర్తిగారికొక్కరే తనకొద్దిమంది అనుచరులతో సవరణ బలపరచిరి. ఆంధ్రదేశములో కాంగ్రెసు సభ్యులందరును, ముఖ్యముగా కావయకులు దాని పట్టాభి నీకారామయ్యగారు ను సరించి స్వాతంత్ర్యసమితిలో చేరవలెనని నేనుచున్నాను. నిరంకుశాధికారులు కీ శ్రీ దేశబంధువాడు అనుచుగలను నిర్బంధించినపుడు తన ప్రత్యేకతను వదులుకొని స్వరాజ్య పక్షమువారికి కాంగ్రెసునువిడచి వారికి తోడ్పడెను. అధినేత స్వత్యము నామోదించుచు ఆంధ్రదేశ నాయకులు నేను స్వాతంత్ర్య సమితియందు చేరి జంబులలో బాధనొందుచున్న నాయకునికి సంకల్పపరచెదరా ప్రకాశంగాను యీమధ్యచెప్పినట్లు ఆంధ్రదేశములోనున్న వివిధ కాంగ్రెసు సంఘములను స్వాతంత్ర్య సమితి సభ్యుల గ మార్చువలెనని సమయ మాపన్నమయినది. ఆంధ్రనాయకులు సమయము నుర్తించెదరా లేచి చూచెదముగాక.

(ప్రే. ప్రెసు)

ప్రకటన

సహకార సిద్ధాంతముల గ్రామ సహకారుల ఉపయోగార్థమై ద్వీపదరూపమున సులభ శైలిలో వ్రాయుటకై ఆంధ్రమహా కవులు ప్రార్థింపబడుచున్నారు. ద్వీపద ఘమారు 40 పంక్తులకు మించకుండువలయును. ఉద్యమ సేవా ఫలితమే గాక, మంచి కవిత్వమునకు నూరు రూపాయలు (హాల్) బహుమతిగా నివ్వబడును. ఈ కేంద్ర సంఘము బహుమతిని నిరూపించిన తరువాత వివాదమున కవకాశములేదు. ఈ పోటీలో పంపబడు కవిత్వమంతయు ఉద్యమాభివృద్ధికై ప్రచురించు అధికారము కేంద్ర సంఘమునకు గలదు. సహకార సిద్ధాంతములు యీ పత్రికాధిపతికి గాని, యీ కేంద్ర సంఘమునకు గాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. 1929 సం॥ మార్చి మాసాంతము వరకు పంపబడవలెను.

సహాయ కార్యదర్శి, హైదరాబాదు సహకార కేంద్ర సంఘము హైదరాబాదు డక్కను. The Hyderabad Central Co-operative Union, Ltd., Hyderabad Deccan.

బాపట్ల సబ్బారినేలు జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 18/1929

పిటీవనరు (మునిదాత) అడ్డగాడ వెంకటప్పయ్య ప్రతివాదులు.— 1 పెదఆడమసాపేట కొడుకులు

- 2 శేక్ గలీబ్ సాపేట
- 3 సుల్తాన్ సాపేట
- 4 మస్తాన్ సాపేట
- 5 ఆదమ్ సాపేట

5 ఖాదర్ సాపేట భార్య అదాంబి మహమ్మదీయులు, వ్యవసాయకులు

ఉప్పలూరు బాపట్ల డి. యం. సి.

1920 సం॥ ఆక్టో 5 లోన 19 (2) క్లెక్కు ను సహసరించి పైన నునారెంపబడిన పిటీవనకు ప్రతివాదులను యదసాధ్యముగా తీర్మానించుటకు ఒక పిటీవన్ దాఖల్ చేసుకొని యున్నాడు. పదమ పిటీవన విచారణనిమిత్తం 28-8-29 తేది నాయదా నేయడమైనదని యందుమాటముగా తెలుపడమైనది.

పబ్లికేషన్ బాపట్ల } యం. అనంతగిరిరావు }
11-8-1929 } ప్రెస్వికలు సబ్బారినేలు జడ్జి

హిందూమత ధర్మాదాయశాసనము

శాసనము

హిందూమత ధర్మాదాయశాసనము, చెన్న రాజధానిలో పలువుర విమర్శనమునకు పాత్ర మయ్యెను. దీనిని అహలులోకి దెచ్చి మూడునవ త్రవరములయినను, ప్రజలించు దీనిపై నభిమానము జూపుటలేదని, మూడవ పరిపాలనానివేదికను బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము కమిటీల సభ్యులను, సంవత్సరకాలమువరకు, నామినేటు జేయుటకు, ప్రభుత్వమున కధికారముగలదు. సవ రణచట్టము ప్రకారము మరియొక సంవత్సరము వరకు నామినేటుజేయుట కధికార మొనగబడెను. ఇట్టి యధికారమును గైకొనుటబట్టి, చట్టము ఏమా త్రము ప్రజానారంజకముగ లేదని గ్రహింపవచ్చును. పెక్కుతావుల రెండునవత్రవరముల గడువుగూడ సరిపోలేదనియు, ఇంకను నామినేటును గడువును విస్తరింపజేయుట యవసరమనియు, ఎన్నికలు జరు గుట దుర్లభమనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. అందుచే, కాలనిర్ణయము గావింపకుండ, నామినేటు నులనుగాని ఎన్నికలనుగాని జరుపుటకు, ప్రభు త్వమువారికే విచిత్రాధికార ముండవలయునని, ధర్మాదాయసంఘాధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. ఈ మారు జరుగు సవరణలలో నిట్టి యేర్పాటును చేర్పవచ్చును. కాని, ఇంతకన్నను, ఎన్నికల ప్రహ సనము ననలే దీనివైది, నామినేటునులకు మాత్రమే అవకాశముచుచో, తడవతడవకు చట్టమును సవ రింపకుండ సరిపోవును. అట్టితేరి, చట్టపు నిరర్థకత మరింత పెల్లడిగాక మానదు.

ధర్మాదాయ సంఘమునకు చాలినంత సిబ్బంది లేదని, అధ్యక్షులు వగచుచున్నారు. ఇప్పటికే బోర్డు ఖర్చులధికముగ నుండ, ఇంకను వీనిని బెంచ వలయునని కోరుట, వింతగ నుండకమానదు. ధర్మా దాయచట్టము పట్ల ప్రజల విముఖత రానురాను తగ్గుచున్నదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. విముఖత తగ్గినదని చెప్పటకన్నను, ప్రజల ఉదాసీనత బెరుగు చున్నదని చెప్పిన చెప్పవచ్చును. చట్టము ప్రజల యామోదము బడయుచున్న దనుటకు నిదర్శన ములు గానరావు. నిస్సహాయులగు ప్రజలు, నిర్బంధ శాసనములతో సరిపెట్టుకొనినటులనే, యీచట్ట ముతో గూడ కొంతవరకు సరిపెట్టుకొని యుండ వచ్చును. మైకోర్టు తీర్పులు బోర్డువారి కనుకూల ముగ నుండుటచే, ప్రజలు చేయునదిలేక, యూర కున్నారని తలంపవచ్చును. ఉత్తరసర్కారులలోను మలబారులోను ప్రాతికూల్యము అధికముగ నున్న దనియు, ఇది చాలకాలమువరకు నిలిచియుండ గలదనియు, రిపోర్టునందే సూచింపబడినది. ఇక్కడ జూపబడిన ప్రాతికూల్యము తగ్గ లేదనియు, బ్రిటీష్ లలో పలువురు మానముద్రపహించి యున్నారనియు, కోర్టుల కీడ్చినగాని, వీ రెట్టిచల

నము జూపుటలేదనియు, అధ్యక్షులు తమనివేదిక లో దెలుపుచున్నారు. ఇట్టిసిద్ధి, చట్టముపట్ల సుముఖతనుగాని అభిమానమును గాని జూప జాలదు. అర్చకుల విముఖత ఏమాత్రము తగ్గ లేదని, సూచింపబడినది. చట్టమునుండి మినహా యింపుల గావించుటలో, బోర్డువారి రెట్టి సూత్ర ముల ననుసరించుచున్నారో తెలియదు.

కాని, వీరి విచక్షణ పట్ల అసంతృప్తి ప్రబలి యున్నదని చెప్పవచ్చును. ఏకేసి మండలముల కీ చట్టమును వర్తింపజేయగూడదని, ప్రభుత్వమువారిభి ప్రాయశఃకరి. కాని బోర్డువారికి మాత్రము ఏకేసిపై గూడ అధికారమును చలాయించవలెనను తలంపు గలదు. దేవాలయపు ఈనాములను ప్రభుత్వము వారు తొందరగ స్వాధీనపరచికొనకుండ, తమతో యోచింపవలయునని, బోర్డువారు గోరుచున్నారు. కాని, ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతపు నిబంధనలను మార్చదలంలేదు. దేవాలయ ద్రవ్యమును, మత విషయములకు గాక తదితరకార్యములకు గూడ వినియోగించుటకు, శాసన మవకాశ మిచ్చియుం డెను. ఇట్టి యవకాశ ముండగూడదని, పలువురు వెనుక వాదించియుండిరి. దీనినే ప్రైవేటు సిద్ధాంత ముందురు. ఇట్టి సిద్ధాంతము తర్కలో నమలులోనికి వచ్చునని తోచును. తిరుపతి దేవాలయ ద్రవ్య మును, విశ్వవిద్యాలయమునకై వినియోగించుటకు, బోర్డువారు ప్రభుత్వమునకు కొన్ని సూచనల సం పిరి. బోర్డువారు బ్రిటీష్ లో నీ విషయమై సంప్రదించె దరట. వీరి సూచనలు నెరవేరుచో, దేవాలయముల ద్రవ్యమును, మతవిద్యకుగాక విహికవిద్యకు యథే చ్చగ వినియోగింపవచ్చును. సర్ పానగల్ రాజా గారి చట్టమును నిర్మించినప్రయోజనము సఫల మగును. కాని, మతమునకు సంబంధించిన పనులకు గాక, కేవల భౌతిక వ్యవహారములకు దేవాలయ ద్రవ్యమును వినియోగించుటకు, దైవభక్తులు సమ్మతించరనుట నిశ్చయము. దేవా యమునకు కానుకల చెల్లించువారి యభిప్రాయ మును, బోర్డువారును ప్రభుత్వమువారును విచా రించుట యత్యవసరము.

బోర్డువారికి రావలసిన రుసుము లన్నియు రాకబోయినను, వెనుకటి సంవత్సరముల కన్నను, 1927-28 సంవత్సరమున పరిస్థితులు కొంత నయ మయ్యెనని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కాని ఇప్పటి కిని సామ్యువిషయమై బోర్డువారి కింకను మనస్తా పము తగ్గలేదు. తమ కాళ్ళపై తాము నిలువబడ గలిగినస్థితి, బోర్డువారి కింకను చేకూరలేదనియు, ప్రభుత్వమువారిపైననే తాము ఆధారపడవలసిన యవసరము గలదనియు, అధ్యక్షులు దెలుపుచున్నా రు. నిర్బంధ ప్రయోగములవలన లాభము గలుగ లేదట. ఎంతకాల మీబోర్డు కేవల ప్రభుత్వాను గ్రహముపై నాధారపడి యుండునో తెలియదు. తననుదాను పోషించుకొనలేని బోర్డును రద్దుజేయుట యవసరము. బోర్డువలన ప్రజలకు లాభము గలు గకపోయినను, ధనవ్యయమధికమగునని, దూరదృష్టి పరులు మొదటనే సూచించియుండిరి. వీరియూహలే తుదకు ఫలించెను. తమిళజిల్లాలలో వసూళ్ల పనికి, కమిటీలు తోడ్పడుచున్నవట. తెలుగు జిల్లా లలో మాత్రము ఇక్కార్యము నెరవేరలేదట. తమిళజిల్లాలలో జరుగు వసూళ్లకుగాను, కమిటీ

లకు నూటికి అయిదుపాళ్లన కమిషను నిచ్చుపద్ధతి, మిగుల అసభ్యము గగనుపింపక మానదు. ఇంతువలన బోర్డు రాబడి తగ్గకమానదు. డబ్బు వసూలు నిమిత్తము నిర్బంధములతో బాటు బహుమానముల గూడ నీయవలసివచ్చుటవలన, బోర్డు పట్ల దేవాలయముల కెట్టి విముఖత గలదో దెలియగలదు. కొన్ని దేవాలయము లీయవలసిన ధనమును, బోర్డువారే తగ్గించిరి.

ఎట్టి ప్రయత్నముల సలిపినను, బోర్డువారి కగు ఖర్చులు సమకూరజాలవని వారికి దెలియును. అందుచే ప్రభుత్వపు బాక్సనమునుండియే, బోర్డు ఖర్చులను భరింపవలయునని, వారు గోరుచున్నారు ప్రస్తుత సందర్భములవలన, బోర్డుపట్ల ప్రజలలో ప్రాతికూల్యము ప్రబలుచున్నదని, వారే అంగీకరించు చున్నారు. "ప్రజాభిప్రాయము కమిటీలకుమాత్రము డబ్బునిచ్చుటకు సమ్మతించుచున్నను, బోర్డువారికి గూడ డబ్బునిచ్చుటకేమాత్రము సమ్మతించుటలేదు. మతసంస్థల ద్రవ్యముపై నిట్టి భారము పడుట పనికి రాదని, బ్రిటీష్ లోగాక, ప్రజలుగూడ గట్టిగ దెలుపు చున్నారని రిపోర్టు అంగీకరించుచున్నది. ఇట్టి యొ ప్పదల బట్టి, ప్రభుత్వమువారు బోర్డును స్వయ ముగ పోషింప నంగీకరింపనిచో, దీని సంతృప్తరలో రద్దుజేసిన సంతమేలని గ్రహింపవచ్చును. ప్రభుత్వ మువారియొద్దనుండి గైకొనిన ఋణములను బోర్డు చెల్లించ లేకబోయెను. బాకీని చెల్లించవలసిన గడు వును పెంచుటకు, ప్రభుత్వము వారంగీ కరించిరి. కాని, యికముందయినను బోర్డువారు బాకీని చెల్లించగలరా యనుప్రశ్న గలదు. అధ్యక్షు లీ ప్రశ్న కిటుల జవాబు చెప్పచున్నారు.

"దేవాలయములద్వారా చేకూరు ద్రవ్యము నుండి, బోర్డువారు తమ యునికీని నిలుపుకొనజాల కున్నారు గాన, ఋణములను చెల్లించుట కనలే సాధ్యపడదు. అందుచే నీఋణములను రద్దుజేయ వలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరబడిరి."

బోర్డువారు ఋణముల ననలే చెల్లించజాల మని తెలుపుటచే, ప్రభుత్వము వారు తమకు రావలసిన బాకీని రాబట్టు కొందురో, లేక బాకీల ననలే వదలకొందురో చూడవలయును. పూర్వపు బాకీలను వదలకొని, ఇకముందు బోర్డును ప్రభుత్వమువారు స్వంతద్రవ్య ముద్వారా భరించునంతటి బౌద్ధార్థము జూపెదరా యనునది సంజేహము. బోర్డునివేదికపై ప్రభుత్వము వారి రెట్టి యభిప్రాయ మొనగకుండుటచే, వారి యభిప్రాయమును గ్రహింప వీలులేకున్నది. బోర్డు విఫలమయ్యెనని మాత్రము గ్రహించుట కీ సందర్భ ములు చాలియుండును. నివేదనసంవత్సరమున రు 129001 ల రాబడి బోర్డుకు చేకూరెను. 172055 రూపాయలు వ్యయమయ్యెను. ఈ మొత్తములో కమిటీల కిచ్చిన ఋణములును, బోర్డు ఉద్యోగుల కును, వకీళ్లకును ఇచ్చిన అడ్వాన్సులును చేరవట. వివరములను జూచిన, జీతములక్రింద 132755 రూపాయలును, ప్రయాణభత్యములక్రింద 19865 రూపాయలును, అవసరపు ఖర్చులక్రింద 15277 రూపాయలును, కోర్టు వ్యయముక్రింద 6275 రూపాయలును వ్యయమయ్యెనని తెలియు చున్నది. ధర్మాదాయములబోర్డుక్రింద మితిమీరిన ఖర్చు జరుగుచున్నది. ఇంకను ఖర్చు చాలదను చున్నారు.

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రమున

సంచారము చేయుట

ఏప్రిలు 7-వ తేదిన ప్రారంభమగును

భిక్షగనిధికిని లాలాజీనిధికిని ధన మొనంగవలె నని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రకటనను గమనింపుడు

ఉత్తర సర్కారులలో దేవాలయపు కమిటీలలో నేటియు సంవత్సరములో చాలకాలము వరకు పనిజేయనేలేదట. బోర్డువారు కమిటీలకుగాను 6218 రూపాయలను ఋణమిచ్చిరి. బోర్డువారికి డబ్బులేకయుండ, వీరు ఇతరులకు గూడ ఋణమియ్యవలసి వచ్చుచున్నది. తాము కష్టపడిన జేయుచున్నామను సంతృప్తిని మాత్రము బోర్డువారు గనుపఱచుచున్నారు. కాని ఆర్థికమస్థితి మాత్రము ఏమాత్రము చక్కబడలేదని ఒప్పుకొనుచున్నారు. తమమీదను విశ్వాసమును ప్రకటించుటకు తమ కధికారములు లేనందుకు బోర్డువారు చింతించుచు, దేవాలయపు కమిటీలగుడ తగినసహాయము నలుపుటలేదని, విచారించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితినుండి బయల్పడుటకు బోర్డువారు దెలుపుమార్గ మేమి? సమర్థుడట్టమును ప్రవేశపెట్టి దానిని వెంటనే శాసనము గావింపవలయుననియు, తమకగు ఖర్చుసంతక ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయుననియు, అప్పుడు తాము అద్భుతాభివృద్ధిని గనుబఱచెదమనియు, బోర్డువారు ఉపాయము జెప్పచున్నారు. ఇట్టి యుపాయమును ప్రభుత్వమువారు రెంతవరకు అవలంబింతురో దెలియదు. బోర్డువారి సూచన యొక్కకథను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. కొండను మోసెదనని ప్రతిజ్ఞజేసినవానికి ఒకసంవత్సరముపాటు వడ్రాసోపేతముగ భోజనము పెట్టబడెను. తుదకు గడుపుదినమునాటి కతడు కొండను తనిశిరముపై నుంచునెడల, తప్పక మోయగలనని తెలిపెనట. బోర్డువారు గోరినవరము మాత్ర మిటుల పరిణమింపకుండుగాక యని కోరెదము.

లాండు రివిన్యూపద్ధతి

లాండు రివిన్యూ నిర్ణయాధికారమును శాసనసభ కిచ్చుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సుముఖులుగ నున్నను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అడ్డుగలిగించిరిని యూహించబడుచుండెను. కాని, రివిన్యూ మొంబరుగారు సలిపినవాదము ప్రకారము, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గూడ నిట్టి ఏర్పాటుకు ప్రతికూలురని, గ్రహింపవలసివచ్చును. ఇటీవల, పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, మధ్యరాష్ట్రములలో లాండు రివిన్యూచట్టములు గావింపబడెను. శాసనసభలకు భూములపన్నుల నిర్ణయముపై కొంత యధికార మియ్యబడెను. పంజాబులో రి సెటిల్ మెంటులు నలువది సంవత్సరములలోపల జరుగగూడదని నిర్ణయింపబడెను. సంయుక్తరాష్ట్రములలో లాండు రికార్డుల డైరెక్టరుగ బనిచేసిన విలియము మోగులెండుగారు నూతన చట్టములపట్ల తమకు గలిగిన ఆగ్రహమును లండను ప్రైముప్రతికలో వెల్లడిజేసిరి. నూతన చట్టములవలన, ప్రభుత్వపు రాబడి తగ్గుననియు, ఈ చట్టములు జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ సిఫార్సుల కనుగుణముగ నున్నను, భావిరాజ్యాంగకోవిదులు జాయింటుకమిటీని దూషింపక మానరనియు, మోగులెండుగారు చాటుచున్నారు. లాండురివిన్యూ చట్టములను గావించుట వీరి కేమాత్రము సరిపడదు. వీరితోబాటు, ఇతర బ్రిటీషుప్రభువులుగూడ, రివిన్యూ చట్టములను నిర్మింపగూడదని ఆందోళన నలుపవచ్చును. మద్రాసు రివిన్యూ మొంబరుగారు

సూచించినటుల, దేశమునకు స్వదరిపాలనము లభింపనంతవరకు, ప్రజల కనుకూలించు లాండు రివిన్యూ చట్టములు నిర్మింపబడనని, నిశ్చయము జేసికొనవచ్చును.

వాషింగ్టను ఒడంబడిక

రోజుకు ఎనిమిదిగంటలచొప్పున వారమునకు నలువదియెనిమిది గంటలకాలము కార్మికులు పనిజేయవలయునని వాషింగ్టను సమావేశమువారి రంగీకరించిన ఒడంబడిక పట్ల, బ్రిటీషుప్రతినిధి జివీవానభలో తన ఆక్షేపణ దెలిపెనని, నిన్నటిదినము సూచించియుంటిమి. ఒకంబడిక సందర్భముగ నున్నదనియు, దీనిని మార్చినగాని ఆమోదింప వీలులేదనియు, బ్రిటీషుప్రతినిధి స్పష్టపరచెను. వీరిమార్గమునే, జర్మను ప్రాచీయజమానుల ప్రతినిధులును, స్వీడను ప్రతినిధులును అనుసరించిరి. కార్మికుల ప్రతినిధులు మాత్రము మార్పు పనికిరాదనిరి. ఇతరదేశములవారు ఒడంబడిక నామోడంచుచో తామును ఆమోదించెదమని, ఇట్టిప్రతినిధి దెలిపెనట. ప్రాచీనులై రాజీమార్గమును సూచించెనట. కాని, ప్రతినిధులలో సభికసంఖ్యాకులు మార్పు పనికిరాదనుటచే, బ్రిటీషుప్రతినిధి దెచ్చిన తీర్మాన మోడిపోయెను. ఈసంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో పదిసంవత్సరములు ముగియునుగాన, ఒడంబడికను మార్పుటకు అవకాశము దానిమంతట యదియే లభించుననియు, ఆలోచన సూచనల సంపన్నమున నియు, భాషనుగాన సూచించుటచే, త్వరలో సీద్రక్ష కిరిగిచర్యకు వచ్చునని నమ్మవచ్చును. మొత్తముమీద అంతర్జాతీయపు ఒకంబడికలుగూడ చిత్తుకాగితములక్రింద ఎటుల పరిణమించుచున్నవో, జివీవాసమావేశమున జరిగినచర్య తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

బొంబాయి: ప్రైమరీవిద్య

బొంబాయిలో ప్రైమరీవిద్యవిషయమున ప్రభుత్వమువారు తమవిధిని నిర్వహింపలేకబోయి రని ఆర్థికకార్యదర్శి శాసనసభలో నొప్పుకొనెను. ద్రవ్యహీనతయే ముఖ్యకారణ మని వీరు దెలుపుచున్నారు. బొంబాయిలో సముద్రమును పూడ్చుటకును, నుక్కూరు ఆనకట్టను నిర్మించుటకును, ఇంకను పెక్కుఖర్చులకును డబ్బుదొరకుచుండ ప్రైమరీవిద్యావ్యాప్తికి మాత్రము డబ్బు చిక్కకుండుట చోద్యము. విద్యకు డబ్బుకావలయుననిన, క్రొత్తపన్నులను విధింపవలయుననియు, విద్యకొరకు ఋణముజేయుట మంచిదిగాదనియు, వీరు సూచించిరి. కాని, క్రొత్తపన్నులనిన, శాసనసభవారేవ గింపు జూపెదరని, వీరు చింతించుచున్నారు. ప్రభు

త్వమువారికి క్రొత్తపన్నులను విధించుటదప్ప వేరు మార్గము కనుపింపకున్నది. వన్నుల బరువుచే క్రుంగి కృశించుచున్న హిందూదేశము క్రొత్తపన్నులను భరింపజాలదనుట నిశ్చయము. అందుచే బొంబాయిరాజధానిలో ప్రైమరీవిద్య విషయమున ఆశలు వడలుకొన వలయునని తేలును. కాని, ప్రభుత్వవ్యయము నితరకాఖిలలో తగ్గించునెడల, విద్యకును ప్రజల కవసరముగ ఇతరమగు అక్కరలకును డబ్బు లభించు ననుటకు సందియము లేదు.

విదేశవస్తుదహనము

విదేశవస్తుదహనమునకు వెనుక నెట్టి యాటంకము గలుగకపోయినను, ఈమారు అన్నియు ఆటంకములే యగుచున్నవి. కలకత్తా పోలీసు చట్టము, విదేశవస్తుదహననివారణమున కెటుల యుపయోగింపబడెనో దెలిసియేయున్నది. విదేశవస్తుములు గడ్డి బోలు పదార్థములే యని అర్థము చేయబడెను. గడ్డిని బహిరంగప్రదేశములలో తగులబెట్టగూడదు గాన, విదేశవస్తుములను గూడ తగులపెట్టగూడదని, ఉత్తరవీయబడెను. డిల్లీలో గూడ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు విదేశవస్తుదహనము పట్ల ఆక్షేపణల దెలుపుచున్నారు. తగులబడు గుడ్డలను వాయువు వైకెత్తుకొనిపోయి, అగ్ని ప్రమాదములకు హేతువగునని, వీరు మందలించుచున్నారు. ఏప్రదేశమున దహనము జరుగనో కాంగ్రెసుసంఘమువారింతవరకు దెలుపకపోయినను, వీరిట్టి మందలింపుగావించి, వీనలుకోడ్లు 2200 సెక్షనును జూపించిరి. ఇటులనే వివిధప్రదేశములలోను ఇట్టి యాక్షేపణలు వెలువడవచ్చును. వీనలుకోడ్లు, క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్లులక్రింద ప్రజలు నలుపు ఆందోళనమును దేనినయినను అణచివేయ వీలగునని, విదిత మగుచున్నది. నూతనపరిణామము ప్రజల కాశ్చర్యము గలిగింపజాలదు.

“భారత కళానులను నియమించరాదు”

ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్రసంఘము ఆక్షేపించుట

(వీచుసర్వీసు)
ఆంధ్రక, మార్చి 12:—నావికులుగా భారత కళానులను నియమించరాదని ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్ర సంఘమువారు ఆక్షేపించుచున్నారు. నావికుల జాతీయ సంఘమువారు భారత లస్కరులను నియమించుట వలెనవును. భారత దేశమునందీ తపాలను గొంపోవు కంపెనీలు కొంత మందిని భారత లస్కరులను నియమించవలెననిరి. ఏలక ఇండియా ప్రభుత్వము వారు మొయలు తపాలను గొంపోవుట కగు ఖర్చులను కొంత వరకు భరించుచున్నారు. కాన భారతలస్కరులను నియమించవలెననిరి.
ఇంగ్లీషు ట్రాన్సు పోర్టు పనివాండ్ర కేరళముకే ఆపరి సితులందే భారత లస్కరులు పని చేసిన కను కాక్షేపణ లేదని ట్రాన్సు పోర్టు పనివాండ్ర సంఘమువారు దలిసిరి.

భారత శాసనసభలో ప్రభుత్వపరాజయము

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి బలైములకు ఒక్కరూపాయి

అధికారుల వైఖరిని నాయకులు ఖండించుట

నెహ్రూ ప్రతిపాదనమునకు అనుకూలురు గిరి, ప్రతికూలురు గిరి

(విన్నతి తరువాత)

కలనల్ (కాఫర్)

(కాఫర్ గా రిట్టు చెప్పి) - పథివాడు తీర్మానించవలసివచ్చిన మేమును గాకు పందెమునున్నది. మోతీలాల్ గారు జోషినియొక్క పత్రికలోనుండి కానిర్వయమును కోరినట్లు అనుమతించారు.

మోతీలాల్ - విజయం కావలసివచ్చినదిగా నవలంబించుకొని బల్లను మోడుచేయుచున్నారని నేను చెప్పుదును. కాంగ్రెస్ వారి కోర్కెను బిల్డింగ్ వారు యిచ్చు జవాబు మీద ఆలయం వాధారపడియుండును కాంగ్రెస్ కోర్కెలే భారతీయుల కోర్కెలని మరల నేను చెప్పుచున్నాను. నిర్ణయం పట్టిన తర్వాత కానిర్వయం, ఆ తర్వాత రివ్యూగాని కనిపెట్టుకొని యందుటకు విలువైనట్లు బిల్డింగ్ వారు చేయవచ్చును. నెహ్రూ నివేదికను మేము నేను అభిప్రాయ వివరణలనందని నేను పథివాడిని కోరుతున్నాను. అది భారతీయ ప్రజలు అభిప్రాయము చెప్పవలసినదిగాను.

కాఫర్ - పండితులు ప్రస్తుతముగానే చెప్పినారు, కాని వారు యింకను కంచెమీదనే కూర్చున్నారు. (నవ్వు) పథివాడు నిర్ణయించిన కాలముగాక, యితరులు నిర్ణయించిన కాలము వరకు వారు అధిపతి స్వాతంత్ర్యమును భారతదేశమున నేర్పాటు గావించవలసినది పథివాడు కోరబడుచున్నాడు. పండితులు ధైర్యవంతులైనవో? జోషియొక్క ప్రతిపత్తి మూలముగా ఆంగ్ల సంబంధ : ముంబయిలోని వారు చెప్పినవారు కాని జోషియొక్క ప్రతిపత్తి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు సోపానమున వలె మేము గీరవలసివచ్చును.

పండిత మోతీలాల్ - జోషియొక్క ప్రతిపత్తి యనగా యితర జోషియొక్క అంశ వాద్యతయొక్క ప్రభుత్వముని వాయువును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునా బిల్డింగ్ సామగ్రియునుండి తొలగిపోవుట కాంగ్రెస్ లో రెండువర్గాలు అయి పంపిణీయైనవో? జోషియొక్క ప్రతిపత్తి నిచ్చిన అంగీకరించెదను. లేదా కాంగ్రెస్ తీర్మానము ననుసరించెదను.

కలనల్ (కాఫర్) గారు యిది ధైర్యమును ప్రకటింపజేయుచు కాదని చెప్పగా పండితుడు కాంగ్రెసువారి నిధానమును విమర్శించుచు చెప్పిరి.

కాఫర్ - జరిగిన గాత్ర స్వస్థ సంఖ్యక సంఖ్యలకు తగిన రక్షణములతో కూడిన కాఫర్ తయారీ ప్రభుత్వమును కోరిరి, దానిని మేమును అంగీకరించుచున్నాము. అఖిలభారత సమాజమును ఆహ్వానించలేదు. నిజమైన భేదాభిప్రాయములు గలవారిని పండితు ధావ్యనించలేదు.

పండితుడు - మేము హాస్యించిరిమి గాని మీరాయాహ్వానమును అంగీకరించలేదు.

కాఫర్ - జిన్నా గారు భారతీయుల కోర్కెలను ప్రభుత్వము వారంగీకరించరని చెప్పిరి. భారతీయులలో నిన్ని భేదాభిప్రాయములుండగా ప్రభుత్వము వారెట్లు అంగీకరించగలరు. మోతీలాల్ కు అధికారము రావలెనని కోరెదను. ఇతడు యిలప్పుడే భాగము కావలెనని యందుకు. ఈ జోషియొక్క ప్రతిపత్తిలో యూరపియనులకు రక్షణ ముండవలెను. మా నితిని ప్రస్తుతము చేయుచున్నాను. మేము ముఖ్యమంత్రిని కోరచున్నాము. ముఖ్యమంత్రిని పరివారిగా వారు కావలసివచ్చును మా కిచ్చుచున్నాను. మోతీలాల్ గారు మా కోర్కెల యెడల సానుభూతిని జూపినగాని వారియందు మాకు విశ్వాసము కలగదు.

పండిత మాలవ్యా

పండిత మదన మోహనమాలవ్యా గారు తీర్మానమును మోషిండును దేశములో జోషియొక్క ప్రతిపత్తి కన్నా నెవ్వరును కోరలేదనియు, నెహ్రూ నితీక భారతీయులలో చాలా మందికి అంగీకారమునియు చెప్పిరి. కాని సామాన్యులందరినీ పట్టుకొనలేదు. దేశములో నందరును ఒక రాజ్యాంగవిధానము సంగీకరించుట అసంభవమనియు ఆ నితీక చాలామంది హిందూ ముస్లిం ముచ్చదీయని శక్తులకు తగులకు అంగీకార మేయనియు మరల పండితుడు చెప్పగా ముచ్చదీయ సంఖ్యలు కాదు కానీ అగ్రతరగతి పండితుల అనవసరవిషయములను గూర్చి ముచ్చదీయకండిని కోరెను. దేశములో విభేదములున్నాను లేదా, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో స్వాతంత్ర్యము నివ్వకాంగ్రెస్ లు నిరాకరించలేదనియు, మన రాజ్యాంగములో

ప్రతిపత్తి, తగిన రక్షణ ముండవలెననియు పండితు డిట్టు చెప్పెను. - ముఖ్య నిధానములను గూర్చి పథివాడు తీర్మానించవలసియుండును. భారత ప్రజలయెడల ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేక మెరియుండలేదు. కాఫర్ కాంగ్రెస్ లో సమాజమును కోరిగా ముచ్చదీయకండి యేర్పాటుచేయబడెను. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు భారతీయుల కష్టములను ఆంగ్ల ప్రజలకు తెల్పజాలకపోయిరి. అందుకు మారుగా ప్రతిపత్తి ప్రాయమును వారు త్యజింపరని, అందుకు పండిత మోతీలాల్ గారి యుపపాదనము వామోషింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

గ్లోవర్

ఈ సమయమున చర్చ ఆపుచేయవలసినను ప్రతిపాదనమీద వోల్ట్ ఫుల్లుకొనబడెను. కాని అది నిరాకరింపబడుటకు చర్చ మరల ప్రారంభమయ్యెను.

యూమిన్ ఖాన్

ప్రతిపాదనమును ప్రతిఘటించుచు 1924 సంవత్సరమున పథివాడు కోరెనది 1929 సంవత్సరమునకు ముందే పార్లమెంటు కమిషన్ యేర్పాటుచేయవలసినదియు అందుకై యిచ్చుచు నైమక కమిషన్ యేర్పాటుచేయబడెననియు, నైమక రిపోర్టు ప్రచురింపబడునకు పథివాడు ఆగవలసినదనియు వారు కోరిరి.

పథివాడు ఫలాహారములకై లేచిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారి ఉపనామము

ఫలాహారానంతరము పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ప్రతిపాదనమును బుధురుచు శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారి డిట్టు చెప్పిరి - వారు ఒక్క సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునందే నమ్మకముగలరు. భారతదేశముయొక్క గిమ్మసాము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకంటే కొరవడియుండరాదు. కాని అఖిలభారత సమాజమువారి కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు ఈ సందర్భములోగా సంగీకరించినవో అనినచేత ప్రతిపత్తి సంగీకరించుటకు మేము వ్యతిరేకము. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికక్షమన రాజకీయంగా కల్పించుకొని (కాఫర్ గారు కొన్ని కక్షలను గంభీరముగా నడుగుటకు సలహా చేసి లాభము గలదు) వారికి కార్యాచరణ దక్షత యేమైన గలదో? కేవలము మన యభిప్రాయముల నడుగుటలో నేమి లాభమున్నది? మేమును కమిషన్ నివేదికను ప్రచురించునంతకు నేమియుండును అనించుట లేదు లేదని వారు చెప్పవలసినది వారిలో ఏర్పించి లాభమేయియులేదు. జోషియొక్క ప్రతిపత్తి యా, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము యను ఒక విషయంలో దేశములో కొన్ని భేదాభిప్రాయములున్నవి అందుచే దేశముకు స్వరాజ్యము కావలెనని కోరుచు నేనున్నాను. దేశముల యభిప్రాయములకు ప్రభుత్వమువారు తక్కువేయవలె వారు కార్యసాధనకు బుధురుగవలెను. కలనల్ (కాఫర్) ఇన్ని కక్షల సంగీకరింపక వారు యీ సంవత్సరములోగానీ, మూడు, నాలుగు, ఐదవ సంవత్సరములోగానీ మనకు స్వరాజ్యము నివ్వ సంగీకరింతురా? (కాఫర్ ఆవివరము జవాబుచెప్పలేదు. బలే నేను కేవలము నేను, స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుచున్నా, అధిపతి ప్రతిపత్తికై పోరాడుచున్నా యెందుకు చెప్పలేను. మీరు చేతుగలిగినది మనకు కమిషన్ చేయుమన్న దానిని గురించియే? భారతదేశములో పంపుము సంఖ్య విచారణ కుద్రబులకముగా పరిగమించినది యెవ్వరొక్కరైనను. క్రైస్తవులగు దాని నొక్కరైనను. పథివారియెదుటనున్న తీర్మానమునకును, నెహ్రూ నితీకకును ఏ సంబంధములేదు. వైసరాయిగారి యుపనామము, హోంమంతు ఉపనామము, కాఫర్ మహాత్ముని ఆరెము, ప్రభుత్వము వారు కాంగ్రెస్ తీర్మానమునెడల విమర్శ జూపుచున్నారని ప్రస్తుతము చేయగలవు. ఈ తీర్మానమునకు వోటు చేయుట వలన సామాన్యులకు ఉద్యమమునాడ బలీయమగునగాని బలహీనత నొందును.

నర్ బార్బరెయిసి

ప్రతిపాదనమును ప్రతిఘటించుచు నర్ బార్బరెయిసి గారిట్టు చెప్పిరి - పార్టీ వాయువులే యీ విషయము ముచ్చదీయించియుండగా వారు గానుండుటే. ఇప్పుడు ప్రతిపాదన ప్రసంగించి, అనవసరవిషయములలోనికి వెళ్లి అగ్రతరగతివారు సంపాదించుకొనిరి. పండిత మోతీలాల్ గారు నెహ్రూ నితీక విషయము యెట్లుయే సమంజసముగా లేదని సాఫీకా ప్రాదీగారు తెల్పిరి. కాని ఒక పార్టీ వాయువుకు తనకు వచ్చిన

ప్రజానికమీద వాధారపడకండుట యెట్లు సాధ్యమన? తన ముద్దునిదను పెంచుకొని తండ్రి యెట్లుండగలడు? శ్రీనివాసయ్యంగారు తప్ప ప్రతిపాదన నెహ్రూ నితీకనుగూర్చి చెప్పిరి. రాజ్యాంగ ప్రజానికను కనుక కేవల బుధురుగలదు తప్పని జరిగిన గాత్ర నూరించిరి. ఇది వివరీకమైన నిమగ్నగా కనుమరుగవుచి. ప్రతిపత్తి వాయువును మేమును కమిటీని బహిష్కరించినప్పుడు తన ప్రజానిక యేమో చెప్పుట సంభావ్యము కాదా, (జిన్నా - ఈ ప్రశ్నలో నేమి సంభవించెను. ఈ రాజ్యాంగ విధానములో నెవ్వరైనను కష్టములు సంభవించును.

స్వతంత్రపత్రికాపత్ర రహిత సంఘ మవసరము.

ఈ దేశములోని ప్రజల కష్టములను పరిగా ఆంగ్ల ప్రజలు తెలుపవలసివచ్చును వారిభక్త్యులను కోసినచేత వలె సని మాలవ్యాగారు చెప్పిరి. మోతీలాల్ గారు ప్రతిపాదన తెల్పుట యందలి యభిప్రాయమును మోషింపవలసివచ్చును. ఆంగ్ల ప్రజలకు తెల్పుట యేమియున్నది. అట్లు మేము తెల్పుట కేమియు అగ్రతరగతియు లేవు కానియో వారు చర్చ జరిగినమీదట ఈ కష్టములు ముఖ్యతకన్న చాలా అధికమైనవని చెప్పుటకు మురేమి కలదు. (ప్రతి పత్తిలో నవ్వు) ఈ వాడు చర్చయైన తరువాత భారత రాజ్యాంగనిర్మాణ విషయమై సోత వినిపితులును స్వతంత్రతలను అనువారు విచారణ జరపవలసిన విషయము కలిగినది ప్రస్తుతమున్నది. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారికి తెల్పుటలో పండితుడు జయమునే కాంచివాడు.

మాలవ్యా - భారతదేశములో అల్పజన సంఖ్యకములకు తగిన రక్షణముల నిచ్చి అధిపతి ప్రతిపత్తి నొసంగవలసిన అందరు కోరుచున్నారని గౌరవనీయ సభ్యునికి యింకను దృఢము కాలేదా?

ఆగస్టు 1917 ప్రకటన

ఈ విషయములో నా యభిప్రాయమును నా మాటలలో చెప్పెదను. పార్లమెంటు వచన పథిలో సంవత్సరమున చేయబడిన ప్రకటన విషయమై సభావాయకుడు చెప్పినమాటలతో నే నేకీకరించును. రాయలు కమిషన్ నియమకము 1917 సంవత్సరమున చేయబడిన ప్రకటన యొక్క ఫలమే యియున్నది.

మున్సి బర్నా

ప్రతిపాదనమున కనుకముగా మోషిండు జోషిని యను ప్రతిపత్తి నిచ్చిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై భారతీయులకు ప్రతిపత్తి యెట్లు సంపూర్ణమైన పాక్షిగమనియు, కేవలం, అస్సేర్లియో ప్రజలకన్న హక్కు మనశేల లేకపోవలెననియు మున్సి బర్నా యావత్కాలము మనము ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో నుండుమని (కాఫర్ గారు గారంటి నడుగుట సమంజసముగాలేదు. ఈ చర్చయంతయు కేవల హక్కుయమే గాని లాభదాయకముగాలేదు. ఏలనన కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు తమ హక్కులను, అధికారములను సదలకొనుటకు యిచ్చుకడకు. తాను హిందువులను మహమ్మదీయులనుకాదు గనుక యిచ్చినదియే అనుకూలముగా మహమ్మదీయులు వోటుచేయుటవలన వారికి యేమియు నవ్వమందనది తాను చెప్పగలనని యిందు చెప్పెను.

కే. అహమ్మద్

అహమ్మద్ గారు ప్రతిపాదనమును ప్రతిఘటించుచు నెహ్రూ నితీక మహమ్మదీయులకు పట్టుకముకాదనియు, గాంధీగారి విధేక వస్త్రధారణను అవరకాయకమనియు చెప్పిరి. జిన్నా మోషిండుగారు, నోస్ట్రామి, ముఖ్యులు ప్రకృతి, దివాన్ చమ్మక్ లాల్ గారును తమ విధేక వస్త్రధారణను అన్ని దేవుని కిత్తురాయని వారడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కోర్కెల సంగీకరించినవో సమాధినిరాకరణ మారంభమగునని మోతీలాల్ గారు లేదనించిరి. మాలావా అబ్దుల్ కలమ్ అజద్ గారు నెహ్రూ నివేదికను ఆమోదించినందుకు నెలకు 600 వేలరము బొందుచుండును. (ఉపసంహరింపుకొనుదు, ఉపసంహరింపుకొనుదు అను శీకలు. ఇట్టి దుష్కరములను ప్రహరీకరింపమని ప్రయోగించినందులకు అగ్రతరగతిగూడ పథికిని మందలించిరి.)

ఈ విషయములకు తనకు తనవోట్లను చెప్పిరియు అని నిజమని తన యభిప్రాయమనియు మరల అహమ్మద్ అధిక ప్రసంగము చేయుచుండిగా ఆధ్యక్షుడు మరల తీవ్రముగా మందలించెను. తన యుపనామమును ముగించుచు అహమ్మద్ గారు మహమ్మదీయుల తీర్మానమునకు వోటు నిచ్చుటచే నేమిలాభము లేదని చెప్పిరి.

షేర్షానీ

ప్రతిపాదనమునకు సమ్మతిజూపుచు షేర్షానీగారి డిట్టు చెప్పిరి. పోయిన సంవత్సరము యిట్టి తీర్మానమును పథివాడు చేసిరి. ఇప్పుడు మనకుమరలట్లు కలుగలేదు. నెహ్రూ నితీక మహమ్మదీయులకు పట్టుకముగాదని చెప్పబడినది. (కాఫర్ గారు కోపాటు చేయకుండచేయుటకై యిప్పుడు వారికి మంచిసాకు కల్పించబడినది, మహమ్మదీయులు 80 సంవత్సరములనుండి ఆం

గ్రామముల పాఠశాలలు చేపట్టి 5 సంవత్సరముల హిందువులతో చేతులుగలపి క్రయమిచ్చిన యొక లాభికరమైన చూడుడు. ఈ క్రయిదాన మన కనుకూలముగా మహమ్మదీయులకు వోటు చేయటమన చాలికి నష్టము లేదు.

అనీ

ప్రభుత్వమువారు భాగ్యతన వీడి సంఘము సంఘము మీద భారమందయు పెట్టుట భావ్యము కాదనియు, భారత జేతనరీతులను, భారతీయులతో కలసి తెలిసినవారు సమ స్యాపరీక్షారము చేయట మంచినదియు అనీగారు చెప్పిరి.

బాలిన్ జోన్సు

భారత జేతనరీతులను విశోషింపజేయు సంఘ వైమ మ్యములు ప్రయత్నములకావనియు, మోతీలాల్ గారు కంచె మీద కూర్చుండక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రచారము నెడల విముఖత జూపవలెననియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును ఆధిపత్యస్వాతంత్ర్యమునకును సామరస్య మేమియులేదనియు గాల్వా జోన్సుగారు చెప్పిరి.

నమ్మతులు

ఈ సమయమున పండితమోతీలాల్ గారు ప్రతిపాదనను నకు నమ్మతులు పుట్టుకొనగా 63 అక్షరములుగాను, 62 ప్రతిపాదనలుగాను వోటుచేసిరి. ఇన్నివోట్లు భేదముచే ప్రభుత్వమువారు వరాజయము నొకరకవార్తకు జాతీయతత్వముల వారందరను విక్రీలి పార్షించిరి. కార్యకర్తలపాక వర్తమవారి ఖర్చులు విక్రీతపాఠానికి తగ్గించవలెనను ప్రతిపాదన అమోఘమైనది. యమ్. కే. ఆచార్యగారు తటస్థముగా నుండుట చోద్యము.

ప్రకటన

గుంటూరు జిల్లా దుగ్గిరాలలో వకుళ వర్తకము, కమిషను వ్యాపారముచేయు అకడీదారులగు జంపాల శుబ్బయ్య అండ్ కంపెనీవారు యీ క్రింద వివరింపబడు రెండు ప్రేడు మాక్కులకు స్వంతదాతలను హక్కుదారులను అయియున్నార. మొదటి ప్రేడు మాక్కు బెంగాళీభాషలో "అఖి మార్కా" అనుపదమును దానిక్రింద "జె. వి. ఆర్." అను ఇంగ్లీషు అక్షరములును దానిక్రింద "నెం 1 కలకత్తా" అని యున్నది. రెండవ ప్రేడు మాక్కు బెంగాళీభాషలో "రాం మార్కా" అనుపదమును దానిక్రింద "జె. వి. ఆర్." అను ఇంగ్లీషు అక్షరములును, దానిక్రింద "నెం 1 కలకత్తా" అని యున్నది.

చట్టప్రకారము బ్రిటిషు ఇండియాలో యీరెండు ప్రేడు మాక్కులను రిజిస్టరు చేయబడియున్నది. ప్రేడు మాక్కులను వకుళ బస్తాలమీదనేనీ ప్రేడు మాక్కుల కలకత్తాను హిందూజేతనరీతుల యితర ప్రదేశములకును ఎగుమతి చేయుచున్నారు. ఆ ప్రేడు మాక్కులను యితరలు ఎవ్వరును ఉపయోగించరాదు. ఎవరైనను ప్రేడు మాక్కులను గాని, మాపనుచేయ నదేవులతో ప్రేడు మాక్కులను పాలిన యితరమైన ప్రేడు మాక్కులనుగాని, వకుళ బస్తాల మీద నెంబించి అవకుళ బస్తాలకు కలకత్తాలోను హిందూజేతనరీతుల యితర ప్రదేశములలోను అమ్మినను, లేక ప్రేడు మాక్కులయందు ప్రేడు మాక్కులకి గల పర్యవృత్తుల విధదతులకు ప్రవర్తించినను లేక, తాము రవాణాచేయు వకుళ బస్తాల ప్రేడు మాక్కులకి వని ప్రజలు అభిప్రాయపడునట్లుగా ప్రవర్తించినను అట్టివారు ప్రేడు మాక్కులకి గల్గు పర్యవృత్తులకును, వారు జరుపు సెల్ ఫోన్ క్రిమినలు చర్యలకును బాధ్యత వహించుట యిందుకుని యందుములమునఁ దెలియజేయడమైనది.

865 ఎస్సెస్ యన్. వరదరాజులు నాయుడు
కుదరాను } బి. ఎ. బి. యల్, ఆధ్వర్యము.
12-3-29

చృవన ప్రాశస్త్యము

శ్రీమద్భగవద్గీతా-అధ్యాయ-కథన-పురాణ-వర్ణనలు-మొదలగు వ్యాఖ్యలను ఖండించి బయటకు కలిగిండు ప్రాశస్త్యములను యుక్తమునొనరి.

20 రులను డబ్బిరు 1-4-0 వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.

పి. శ్రీ. పి. అందు కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచేపి నెల్లూరుజిల్లా.

విద్యార్థికి ఉరిశిక్ష

భార్యనుచంపిన నేరము రుజువగుట

విశాఖపట్నంలో కాంగ్రెసు నభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మార్చి 11:-నిన్న సాయంత్రము మృగంపు కమిటీ వారి తీర్మానము ప్రకారము కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందే జాతీయ పతాకములతో స్వరాజ్యోత్సవము నడుపబడినది. 5 గంటలకు సమాధి తీరమున బ్రహ్మశ్రీ, శండిక మారేకల్లి రామ చంద్రాస్త్రిగారి యధ్యక్ష క్రింద సభ జరిగినది. శ్రీయుతులు వి. జి. గుప్త, సి. బి. నుండరావు, స. ప. కేశవరావుగార్లు మాట్లాడిన పిదప నీక్రింది తీర్మాన మమోక్షమైనది. "బహిరంగసభలో సమావేశమైన ఈ పురజనులందరూ, దేశ గౌరవ మనకును, దేశ లాభమునకును, ఇప్పటి ప్రభుత్వ వద్దకి బదులుగా అభివృద్ధి సంఘమువారు నిర్దేశకరముగా చేసిన మహా సభా రంగీకరించిన రాజ్య వ్యవస్థ వెంటనే అమలులోనికి పెట్టుట తప్పని పరి అని తెలుపుచున్నాము? సిమ్మల అధ్యక్షులగు శ్రీరామచంద్రాస్త్రిగారు సభామా నితరక గూర్చియు దేశ తరీఫుల గూర్చియు ఉద్దేశ ప్రాంతమున గంభీరపద్యమును గావించిరి. అంతట ఆ సభ ముగించి శ్రీ మహాత్ముల యొక్క సాంబమా ద్రిగారి యొక్కయు నిర్బంధములకు ప్రభుత్వము నెడల అసమ్మతి తెలుపుటకు శ్రీయుతి కినుమరీ రామస్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద నిం కొక సభ జరిగి యీ క్రింది తీర్మానము లామోక్షమైనది:-

(1) "దేశీయ మహాసభా రంగీకరించిన కార్యక్రమము ననుసరించి కలకత్తాలో విదేశీవస్త్ర బహిష్కరము దహనపూర్వకముగా జాతీయ ఉత్సవము ఉల్లంఘించి ప్రారంభించి దేశ గౌరవ మార్గదర్శకమైన ఈ సభవారు విక్రీలి అభినందించుచున్నాము."

(2) "అపహరణద్రుమ ప్రారంభమునందయు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదయై ఆంధ్రదేశ స్వాతంత్ర్యసమితి అధ్యక్షత వహించి తమనిదాంతమును దేశములకు బోధించుచు ప్రభుత్వ ధికారాలచే నిర్బంధింపబడి, అత్యగౌరవమును నిలుపుకొనటకై ప్రతివాదముచేయక పూర్వీకము నిరాకరించి వర్సరను శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానము సకరించుటకై నిర్వయించుకొన్న శ్రీయుతి బులుగు సాంబమా ద్రిగారి నీ సభవారు విక్రీలి అభినందించుచున్నాము."

శ్రీ గాంధీమహాత్ములు మే 10-12 కేడీలలో ఈ మండలము రామస్థువుల వారికి సహ్యాంతులగుగాను తగునేర్పాటులు గావించుచున్నారు.

విద్యార్థికి ఉరిశిక్ష

ఇటీవలలో భవభార్యను వివముపెట్టి చంపిన నేరము క్రింద విచారించబడుచున్న చాలారీ నీతాంతరావు అను మొడికలు విద్యార్థి కేసువిచారణ ముగిసినది. కోర్టులో ఆతని నేరము రుజువుకాగా ఆతనికి ఉరిశిక్ష విధింపబడినది. ఇతను మొడికలు చదువుచుండెను. విశ్వనగరమునందే యువజన సంఘము చేపడుటకు "లిక" పత్రికకు కొంతకాలము సంపాదకుడుగ నుండెను. "సుబాత్" మొదలగు పత్రికలయందు చక్కదపుడు గీతముల వ్రాయుచుండెను. ఇతనిని విచారించునపుడు విలిలేని జనము శ్వాసస్థానమున కరుదెంచిరి.

రేపల్లె డి. ము. కోర్టు

A. V. Dmc of 481/1923 E. P. 405/1928

వాద:- చావలమడుగు రంగయ్య

ప్రతివాది:- 2 కొల్లికొలయ్య కుమారులు కాంతయ్య 8 కొల్లి సర్వయ్యకుమారులు అంకివీడు 4 కొల్లి బాపయ్య 8-4 ప్రతివాదులు మయినర్లు అనునందున గాల్ కల్లి కాంతయ్య సాల్ అనగడ Dmc తాలూకా పోర్టుంక.

వాదితరపు నోటీసు

యా సంబంధికి అమలులో ప్రతివాదుల తాలూకా ప్రిరాస్తి శత్రుకాగా కేసునోటీసు నిమిత్తమున్న వాదిపాలకు వర్మమక యెప్పులకున్న 28-8-1929 తేది పగలు 11 గంటలకు వాయిదా నిర్ణయించబడింది కోర్టువారి ఎదుట ప్రతివాదులు స్వయముగానని పక్షిగారివారాగాని చావరైకి ఆక్షేపణ తెలియజేయవలసినది.

కె. వెంకటేశంతులు

వాదితరపు పక్షిలు

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు

12-3-1929

కల్లి కళాఖ

గాల్ జస్టిసు సి. మాధవశాస్త్రిగారు సెలవు పుచ్చుకొనినందున మద్రాసు హైకోర్టుజడ్జి ఇ. పాకెట్ హోంవారు వి. సి. ఎస్. గారు వారిస్థానీ నియమించబడిరి.

సి. ఎస్. వి. నిలియమ్మగారు ప్రభుత్వ కార్యకాళులో అండర్ సెక్రటరీగ నియమించబడిరి.

టి. భుజంగరావుగారు చిత్తూరుజిల్లా జడ్జిగ నియమించబడిరి.

ఎస్. జి. బల్లభగారు గుంటూరు జిల్లాజడ్జిగ నియమించబడిరి.

టి. భాస్కరరావు గాయదుగారు అనంతపురంజిల్లాలో సెషన్స్ డివిజను పలు తెల్లయగ నియమించబడిరి.

ఎ. జి. బేటగారు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగ ఎ. జి. లీలి గారిస్థానీ నియమించబడిరి.

ఎ. జి. లీలిగారు కల్లికవర్మ కళాకార్య దర్శిగ నియమించబడిరి.

పాలిటికల్ కళా

కె. మెరెట్ ఎడ్వర్డు బెర్నార్డుస్ గారు మద్రాసు గవర్నరుగారి ఆంగ్లక్షేపణ నియమించబడిరి.

జ్యుడిషియలు కళా

సి. ఆర్. చార్లెస్ గారు కృష్ణ జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెడుంగ నియమించబడిరి.

కె. వి. స్వామినాథ అయ్యగారు అనంతపురం పలు డివిజను పోలీసు డిప్యూటీ నూపరిం తెండ్లెంగ నియమించబడిరి.

టి. ఎస్. కల్యాణసుందరం అయ్యగారు మద్రాసులో పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమించబడిరి. టి. జి. పంజీవిల్లెగారు గుంటూరు జిల్లా పోలీసు నూపరిం తెండ్లెంగ నియమించబడిరి.

వివాహాల సెన్సులు

సిరీవ్యలు తాలూకాలో యెర్రగుంట్ల గాగయ్య, నంది కొత్తూరు తాలూకాలో రెడ్డి పోగుడేవిడ్, కృష్ణా జిల్లాలో చిల్లూర కాళో, గంజాం జిల్లాలో రివి. శాకలెగొండరు గుడెనిగు గార్లకు ప్రాందవ క్రైస్తవులకు వివాహాల సెన్సుల నొసగుటకు అధికార మొసంగబడినది.

రిజిస్ట్రేషను

శ్రీమత్ జయమంగళంధోమహేశ్వరగారు గంజాం జిల్లాలో వివాహరిజిస్ట్రేటరుగ నియమించబడిరి.

రెవెన్యూ కళా

ఆర్. వర్మశాస్త్రిగారు అనంతపురం, వి మాధవరావుగారు నెల్లూరు (పెజిరి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమించబడిరి.

అభివృద్ధికళా

ఎం. కాంతిరాజుగారు మృగంపు డిప్యూటీ నకు కలెక్టరు అసిస్టెంటుగ నియమించబడిరి.

ఇ. బి. రామచంద్రారావు గారు ఉత్తర కడకజిల్లా ఫోరెస్టు అఫీసరుగ నియమించబడిరి.

కల్లికకళా

వి. హర్షుగారు సర్వపట్నము డివిజను ఇంజనీరుగ నియమించబడిరి.

స్థానిక పృథరీపాలకళా

కె. నరసింహులచెట్టి, శాశ్వత్ హస్తాన్ భాకాసామెలగారు కడకజిల్లా పోర్టు సర్వయ్యగ నియమించబడిరి.

ఎస్. రంగారెడ్డి, వి. పిచ్చయ్య, కె. తిరుమల కొండయ్య, సి. నుండరావు నరసింహారావు, బాలకవి శాస్త్రి డెంకటగుర్పాడెడ్డి, దేవిరెడ్డి చంద్రారెడ్డి, కల్లా వెంకటాచారెడ్డి, పి. వి. కట్టాభిరామారెడ్డి, ఎ. బాలయ్యగారి కృష్ణారెడ్డి, జి. శాగిరెడ్డి, ఎం. ఆదికారాయణచెట్టి, శారాయణ శుబ్బయ్యచెట్టి గార్లు కడకజిల్లా డేలయసంఘ సర్వయ్యగ నియమించబడిరి.

జి. లక్ష్మణరెడ్డిగారు అంకిపురం జిల్లాపోర్టు అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యకళా

విజయ భాగ్యలక్ష్మిగారు మద్రాసు (పెజిరి) పోలీస్ స్టేషన్లో సీనియర్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగ నియమించబడిరి.

కల్లికకళా

ఎ. ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు మరల కినిగలుడి విజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమించబడిరి.

ఎస్. రామస్వామి అయ్యగారు మరల కినిగలుడి విజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమించబడిరి.

మొడిక

పి. కుటుంబయ్యగారు విశాఖపట్నము మొడికల్ కాలేజిలో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగ నియమించబడిరి.

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:—రైలు ఆనరలు వి. ఎన్. శ్రీనివాసరావుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి దిల్లీ చేరిరి. అచ్చట కేంద్రకావనసభయొక్క స్టాండింగ్ ఎమ్మెల్యేను కమిటీ సమావేశమునకు హాజరుగడుగు. పదియే కమిటీ రాబోవు ఆదివారమున సమావేశమగును.

శ్రీమతి శుభ్రారాయన పతి:—పితాపురం మహారాజాగారు, పోలీసు డిప్యూటీ సెక్రటరీ జనరలు ఐ. టి. హెచ్. పి. బెన్సన్ గారు, నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

ద. భా. వ్యా. సంఘపు పెన్నిస పందెములు

నిన్నటి ఫలితములు

దక్షిణభారత వ్యాపారసంఘపు యజమాన్యమున నిన్నటిదినము జరిగిన పందెము లన్నిటియందును మిన వడ్డీ (బిడ్డీ) లక్షలకొద్దరైన మిన కామ్యుటేర్ హాల్సు, బాలగోపాల్ గార్లలో నాడిన విక్రయము డబ్బులపాటి ముఖ్యముగా చూడదగి యుండెను. ఫుడ్ బిడ్డీ పరియ్య, లక్షలకొద్దరైన అచ్చమున సైపుర్యమును ప్రదర్శించిరి. మొదటిరంగతి అలకత్తె అలో పేర్కొనదగిన కామ్యుటేర్ హాల్సు పరి నిన్నటి దిన మొదలవలననే తన చాక్చక్రమును సంపూర్ణముగా ముగిసెదలెను. బాలగోపాలు విజయ తన ప్రావీణ్యమును వెల్లడింపజాలక పోయెను. తుదకు రెండు పెట్టెలోనే కులభయము నొడివబడిరి.

ఫలితములు

మిన, ఫుడ్ బిడ్డీ కామ్యుటేర్ హాల్సు మిన కామ్యుటేర్ హాల్సు బాలగోపాల్ గార్ల నోడించిరి. 6-1, 7-5.
మిన, ముల్లె నారాయణస్వామిగార్ల మిన కె. ఎన్. బెంకట్రామగార్ల నోడించిరి. 6-1, 6-1.
ముల్లె గోపాల్ చెట్టి నోడించెను. 6-0 6-2.
యస్. కృష్ణమూర్తిగారు పి. యస్. బెంకట్రామగారి నోడించిరి. 9-7, 6-2.

ప్రసాదుబంగయ్యగార్ల తయిమానుస్వామి రఘుబాధ కామ్యుటేర్ల నోడించిరి. 6-2 6-0.

ఆ త గౌరవమహాసభ, తదనంతరము

ఒక ప్రతికూల సభ

ఆస్తి సంఘమువారు మొన్న (12-8-29) సాయంత్రం అయిన నేటియందు రాత్రిలో నోకబహిరంగసభ జరిపిరి. నే చాంతరర్థం కోరిమణి కె. వడివలెచెట్టియారు గారధ్యక్షత విహించిరి. వలపులు ఆపశ్యాపకులు దేవాలయములలో దే వారాధనయొక్క యాచక్యకర గూర్చి ముచ్చటించిరి.

శ్రీయతి టి. వి. కల్యాణంందరం మొదలియారుగారు ఆత్మగౌరవ యుద్ధమును ఖండించుచు మాటలాడిరి. ఆత్మ గౌరవోద్ధమును శాస్త్రీకమకమును వ్యాపికతే నుటకును ము తోడ్పాటుచే స్థాపించబడిన ఆస్తికమకమును యాచుకావుటకు ను, బయలుదేరినది. మరము లేచిచోదానపుడుతకు ప్రాయోడగును మనదేమును క్రిపంపాడించవలెనన్నచో, ఆత్మగౌరవోద్ధమును యొక్క శాస్త్రీకమకము మనముఖండించుచు దేశమంతటను ఆ స్తికమకప్రచారము గావించవలెను.

పిమ్మట శ్రీయతి నెల్లయ్యప్పగారు (అగ్రోహకారి పత్రికా సంపాదకులు) మాటలాడుచు కల్యాణంనుందరం మొదలి యారుగారి వాదమును జలపరిచిరి.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులు హిందూ మతేన్నత్యముగూర్చి యు, దేవాలయములలో దేవారాధనాకేతర గూర్చియు ముచ్చటించుచు, ఆత్మగౌరవమునాసభతో నిజీయ శాపింపబడిన తీర్మానమును తీవ్రముగా ఖండించిరి.

పిమ్మట శ్రీయతిలు తొక సాధ శాంతిగారు, ఎం. ర త్నస్వభావతి మొదలియారు, టి. పి. మిసాక్షికుందరం పిల్లె, నేనుగోపాలచెట్టి, టి. కె. పాపలాడు, (దేశీయంధ్ర తత్వకాసం పాదకులు) దొరస్వామిపిల్లెగార్లు ఉపసన్నిహించిరి.

ఆదివాదిన సంఘమునకు చెందిన శ్రీయతి పానిస్వా మి గారుగూడ మాటలాడుచు తమ సంఘమువారందరను ఆస్తి కమకముందు సమకముగల సంఘములతో మాత్రమే సహకార మొనర్చవలెనన్నతమ సంఘమువారిని హెచ్చరించిరి.

కొంతసేపు పర్మముగి నెను.

చెన్న పురి కావనసభ

ప్రభుత్వ ఆహ్వానితానమును తీవ్రముగ నిరసించుట

ఎక్సైజుకాఖ డిమాండు

మద్రాసు:—చెన్న పురి కావనసభ నేడుదయము 11 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు ప్రభుత్వము అనంతరం ఎక్సైజుకాఖ డిమాండుపై చర్చజరిగెను. ఎక్సైజు విధానము నెడల వసంత్కృష్టి దెలుపుటకు ఆర్. ఎన్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు రుద్రపాడించిన సవరణపై తీవ్రముగా చర్చ జరి గినపిదప వోటునకుబెట్టగా వీరిపోయెను తిరి గురమకూలముగను 60 ప్రతికూలముగను వసంత్కృటుల సిచ్చిరి. పిమ్మట డిమాండును వోటునకుబెట్టగా అంగీకరింపబడినది.

సవరణపై చర్చ

డి. బి. ఆర్. ఎ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానిత విధానమును ఖండించుటగాను ఎక్సైజు డిమాండులో రు 100 ల తగ్గించవలెనని సవరణను ప్రతిపాదించుచు నింకను ఇటుల నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ నిషేధమునకు పట్టిచెప్పిరి. ఇంకను తామవిధాన మునే అవలంబించుచున్నామనియు, తామివత్సరము వికేపాన ప్రచారముకొరకు రు 4 లక్షల చెచ్చించవలెను, సంపూర్ణ నిషేధముకొరకే ననియు చెప్పుట వట్టి బూటకము. ఈ వాదనతో కావనసభవారిని నమ్మించగలమని మంత్రిగారిం చెబుట కావనసభవారి వివక్షకరకైకి అనునానము. సంపూర్ణ నిషే ధమును వికేపాన ప్రచారమును వరప్రసరింపజేయునని, ఈరెంటి కిని సమస్తముగలవలసి చెప్పుట కేవలమాపాహసము. వికేపా న ప్రచారమువలన మద్యపానము తగ్గునని ప్రభుత్వమువారికి గూడ తెలియును. కిస్తుటకుమారు హెచ్చరిగిగూడ తెలియు ను. అందుచేతనే ఈ వత్సరము ఇజిరకుకంటె హెచ్చు ఆహ్వానిత ఆదాయమునకు అంచనాజేసిరి. మద్యపానమును తగ్గించవలెనని నిజముగ ప్రభుత్వమువారికన్నయెడల తమ ప్ర చార మా ఫలితముల నొనరునని వారియభిప్రాయమొనెడల ఈ వత్సరము తక్కు వ ఆహ్వానిత ఆదాయమునకు అంచనాజేసి డివారు.

వికేపాన ప్రచారమును ఎక్సైజు కాఖవారా గాక, ప్రత్యేకకాఖవారా గావలెననెందుల ముడగా, ప్రభుత్వము వారి తంత్రంతోగను బట్టబయలుగాగలదు. ఒకవైపున ఎక్సైజు ఆదాయమును హెచ్చించుట కాఖవారిని ప్రోత్సహించుచు, మరొక ప్రకరణంబునకు తుడుచుట కి “ నా లగులకుల దుశ్చముల ప్రచారము మాటను చూపుచున్నా రు ” ఇది ఎవ్వరిని మోసపుచ్చజాలదు.

“ప్రధానమంత్రి విశ్వాసద్రోహము”

ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు ముగించుచు, మద్య పాన విధానమునుగూర్చి, ప్రధానమంత్రి గావించిన “విశ్వాస ద్రోహచర్య”లను తీవ్రముగా ఖండించుచు, తాను మంత్రిగవన్న పుడు సంపూర్ణ నిషేధ చట్టమునకు “ఉద్దేశములను ఆర్యములను” ప్రధానమంత్రి తనసర్వసైన్యములతో తానే రచించెననియు, అట్టివాడు పిమ్మట సంపూర్ణ నిషేధాద్యమును నీటగలిసి, అది కేంద్రప్రభుత్వమువారి కాఖ యని చెప్పుట కేవలము విశ్వాస ద్రోహముని ప్రకటించిరి. ప్రధానమంత్రి, సంపూర్ణ నిషేధ విధానము నంగీకరింపవలెనని వచ్చుప్రోత్సహించి తాను బల తరచెదనని భాగాన మొనర్చి ముందుకువ్రోసి, తాను నెమకకు తిగి పారిపోవుటయొ, తింతు దానితో నెట్టిసంబంధమును లేదని దెలుపుటయొ, తాను బలవరచిన శాసనపూర్ణ నిషేధ విధానమును నీటగలిపినపు డింకను ఆతడు మంత్రిగనందుటయు,

తరువుగల మహమ్మద లనలంబించు ప్రవర్తన గాదు. ప్రస్తుతమంత్రి వ్యవహారము తమ నింద్యమైనదనిలన కావన సభవారి విశ్వాసమును పూర్తిగ గోల్పోయిరి. అధికార పదవు ల నందుటకు వారి కెట్టి హక్కును లేదు. కావనసభవారు తమ విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించి, మంత్రిల శాపదవులనుండి నెడల గొట్టెదరని వచ్చుచున్నాను. అని ఆరోగ్యస్వామి మొ లిదయారుగారు నడిచిరి. సభేషము

మనోరంజన గుప్తగారి అరెస్టు

శ్రీయతి కాళేశ్వరరావుగారు శాసనసభలో నోటీసు గావించుట

చెన్న పురి కావన సభ్యులను శ్రీయతి పి. కాళేశ్వర రావుగారు నేటిదినమున కావనసభా కార్యదర్శిగారి కీక్రింకి నోటీసు గావించిరి.

చెన్న పురి కావన సభా కార్యదర్శిగారికి, ఆయా 1929 మార్చిలోపున కావన సభా సమావేశ మంత మొందక పూర్వము సాధ్యమునవంత త్వరలో యీక్రింకి ప్రశ్నలకు జవాబు పొందవలసినదిగా నేను నోటీసు గావించు చున్నాను.

ప్రశ్న:—పి. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుని బెంగాలు రెవ్యూవిన కింద పూర్వపు నిర్బంధితుడు అగు శ్రీయతి మనోరంజన గుప్తగారి బెజవాడలో పోలీసు యాన సెక్టరు 25 గురు కనిస్తేయులు గూడి అర్ధరాత్రివేళ నొంటిగం టకు వారంటు లేకుండా 151 వ సెక్షను క్రింద అరెస్టుగావించు ట నిజమేనా?

వి. గుప్తగారు బెంగాలు వైపు ఇక ముగ్గురెన్న కంటె నీతరపున యేజిస్టరుకు స్థాపించుటకుగాను కొద్దిదినముల క్రింద టనే బెజవాడకు వచ్చి యుండుటయొ, అతడు బెజవాడలో గాని లేక చెన్న పురి రాజధాని లో ని జే యిరర స్థామందుగాని నెట్టి రాజకీయసంబంధమును కార్యము గాని యొనర్చుచుండక వచ్చుటయొ, నిజమేనా?

(సి) గుప్తగారి అరెస్టుకావిన రాత్రియం జోకము, తు ని గృహములో 102 డిగ్రీల జ్వరముతోన తీవ్రముగ దగ్గుతోన బాధపడుచు కరుండియుంచునని నిజమేనా?

(డి) గుప్తగారి అరెస్టుకావిన గృహనివాసయగు శ్రీ యతి బాగుగారు యేజిస్టరులో నైనను, యేజిసమందయినను యెట్టి విచారణకైనను, గుప్తగారు, హాజరుగుటకు బెంబలుపూచి నొనరుగుట కిదకడినక, పోలీసువారు బెంబలు నిరాకరించి గుప్తగారిని చాల అకాలోగ్యస్థితిలో పోలీసుస్టేషనుకు గొం పొయి వారినివచ్చుట బాధించుట నిజమేనా?

(ఇ) పోలీసువారు యీ విధముగా చర్యదీసికొనుట కేవలము యు త్రువులకు యేమేజిస్ట్రేటునుండి యయినను పొంది యుండిరా? అట్లుగనో పదరుమేజిస్ట్రేటు యెవరు? మునాటి రాత్రి కి గంటలకు పోలీసువారు గుప్తగారిని బెజవాడ ఫజ్ డివిజను మేజిస్ట్రేటుగారియెడల బెట్టగా, నతడు గుప్తగారిపై దేబడిన సేరమేవో తెలిసికొనక యేల గుప్తగారిని కొలదికిన ములవరకు రిమాండులో నుంచుట కు తక్షపు గావించెనా?

(ఎఫ్) గుప్తగారి కుమారులు, కాకిరెములు, పోలీసు స్టేషనుకు దీసికొని పో బడుటయొ, అందుకుర సీడు బాగుగారిచే కొరబడినను, ఒకవరకం ఖంయొ, నిజమేనా?

(జి) పోలీసువారు మద్రాసు ప్రభుత్వముయొక్కగాని, లేక బెంగాలు ప్రభుత్వముయొక్కగాని, యు త్రువులపైని యిట్లు గావించిరా? అట్లుగనో, పదరు యు త్రువులను ప్రభు త్వమువారు యీసభయెడల బెట్టెదరా?

(హెచ్) ఈపోలీసు యానసెక్టరే శ్రీయతి బులుకు సాంబయ్య గారిగూడ బెజవాడ రెవ్యూస్టేషనులో అర్ధరాత్రి వేళ 4 గంటలకు వారంటు లేకుండా 151 వ సెక్షనుక్రింద అరెస్టు గావించి యొందుట నిజమేనా?

(ఐ) ఎట్టి పరిస్థితులనుబట్టి గుప్తగారి అరెస్టుకావినా?

నూతన
చికిత్స
సహాయము

ఇచ్చి గోదావరి జిల్లా, ఏలూరు లోయున్నటువంటి విఖ్యాత సమ్మోహనవిద్యానిపుణులగు

ప్రొఫెసరు నేళురు గారు

మందులకు తగ్గనటువంటియు, డాక్టరులకు లొంగనటువంటియు, యేవ్యాధి నైనను, యెంతదీర్ఘ సంకటమైనదైనను వారి నవీన—

ఎలక్ట్రిసిటీ, మెన్తరిజి, మానసిక

చికిత్సాపద్ధతులతో సునాయాసముగ, సత్వరముగ, విశ్లేషముగ నివర్తించేయగలరు. వ్యాధిపీడితులు పీరిని సంప్రదించి సుఖపడుదురు గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

నిదేశవార్తలు

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 12:—కాలగునలకు నేడు రాజు గారు శరీరమునందు కష్టము 50 నిమిషములు బయట గాలి లో ఉన్నట్లు తెలిసింది. భార్య ప్రక్కనే యుండెను.

యజమానులు, పనివాండ్ల సమష్టి సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 18:—యజమానులు (లేదా యూనియన్ కాంగ్రెస్) ప్రతినిధుల సమష్టి సభ చేసి ఇటు ఈలావుగా ప్రకటించింది:— ఎలవ సౌకర్యములను కలగజేయు సాధనముల పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము, పనిలేనివారికి జీవనోపాధిని గల్గించుట, ప్రభుత్వమువారికి పరిశ్రమలను చక్కబెట్టుటలు జేయుట మున్నగు వాటిని జేయవలెను. ప్రభుత్వమువారి ఆర్డర్లు బ్రతుకులోనే కొనబడవలెను. క్రమశిక్షణ కాలనీ సమస్యను సేర్పాటు చేసి యభివృద్ధి నిమిత్తము ఆర్డర్లన్నిటిని బ్రతుకులోనే కొనబడవలెను.

ఆర్.100-1 విమానములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 18:—మార్చి ఏప్రిల్ లోనే ఒకే కాలమున ఆర్.100-ఆర్.101 విమానములు తయారగు ననియు, వాటిలో ప్రయాణమైన పిమ్మట ఆ 101 విమానము ఈజిప్టు, ఇండియాకు బోయి అటుపిమ్మట అట్లాంటిక్ మీదుగా బోవు ననియు అన్నట్లునుండి మాంబ్రీజులు కేసుననియు కామన్వెల్త్ సభలో సర్ క్యామ్యూలు హోయగారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషు ఎగుమతిదిగుమతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 18:—బ్రిటిషులో దిగుమతులు 91,49,000 పౌండులు, ఎగుమతులు 85,68,000 పౌండులు. ఇవ రికంపె తెలుపెను.

వాషింగ్టన్ బడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 18:—వారమునకు 48 గంటలు పనిచేయవలెనను వాషింగ్టన్ బడంబడికను సవరణచేయవలెనని ఇర్లాండ్ ప్రెంచి యజమానుల ప్రతినిధులు బ్రిటనుకు చేయూత నొసగిరి. కాని పరివార్త ప్రతినిధులు బ్రిటనుకు అనుసరించవలె ననిరి. యూరపియనులు తమ పరిశ్రమలను చక్కబరచుకొన్నగాని ఇరెలాండ్ల ఏమియు ఇరుగదని చాట్విగ్ గారిరి.

వైమానికదళము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

మదింపులు

దశ్చి, మార్చి 12:—కామన్వెల్త్ లో నేడు వైమానిక సౌకర్యములను పరీక్షించిరి. 576000 పవుతుల ఖర్చు అగును. ఇందులో ఈసంవత్సరము 150,000 పవుతులు ఖర్చుగను. ఇది కింగ్ ఫూరు సాకాశము ఖర్చులోనిదేయని సర్ క్యామ్యూలు హోయగారు తెలిపిరి. ఇంతవరకు సాకాశమునగాని వైమానికాశము తమందులే కష్టముగనందెను. దీనివలన ఆకష్టము తీరిపోవును. ఒకజేరే సాకాశము లేవన్నను వైమానికాశము నిర్వహణనుగ నుండితీరవలెను.

నార్వేయువరాజు వివాహము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 14:—నార్వేయువరాజు పెండ్లికి యుర్రు ప్రభు సంవత్సరము నేడు నార్వేకు బయలుదేరుచున్నాడు.

తూర్పు ఆఫ్రికా సమస్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 14:—ప్రభువు సభలో తూర్పు ఆఫ్రికా, మధ్య ఆఫ్రికాలో యున్న అన్ని పక్షములు, అన్ని జాతుల యభిప్రాయములను కనుగొనుటకు సైమును కమిషను ఐటి విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని, అగార్డుగారు నూచించిరి. పిల్లర్ ఎగు నిశేధికను పర్షియన్ సందర్శకుడు ఈ ప్రస్తావన బయలు దేరినది. తూర్పు ఆఫ్రికా సమస్యను కాశ్యోకముగ పరిష్కరించవలెనన్న ఒక్కటే మార్గమున్నదని యు అయ్యది ప్రత్యేకముగ శ్వేతశుఖుల సెటిల్మెంటు నేర్పాటు జేయుటయే యనియు ఇది క్రమేణా స్వాతంత్ర్యమును చాల్చునట్లు జేయవలె ననియు తక్కిన రాష్ట్రములను దక్షిణ ఆఫ్రికా సరిహద్దుక రాజ్యముగ పరిపాలించవలె ననియు ఆతడు నిలిపెను.

ఈ విచారణ నిమిత్తము సర్ క్యామ్యూల్ విల్సన్ గారిని తూర్పు ఆఫ్రికాకు బంపు విషయమును ఆలోచించుచు న్నారముని ప్లివత్తు ప్రభువు తెలియ జేసెను.

రషియా పెరిషియను బడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

అంధక, మార్చి 18:—రషియా పెరిషియను బడంబడిక 1986 మే 10 తేదీవరకు అమలు జరుగును. ముందు మూడవ వారి కేవలరై న పదుపాతములను జేయడముకొన్నచో వాటిని తమకుగూడ వర్తించుటలు జేసికొనవలెను. ప్రస్తుతమున్న నుంకములు హెచ్చించబడవు. ఒకజేరే మూడవవారి విషయములో నుంకములను పెరిషియా హెచ్చుజేయవలసినచో, ఎవరైన పెరిషియా సరకులపై నుంకములను హెచ్చించుటచే పెరిషియాగూడ అట్టిజేతపై సరకులమీద నుంకములను హెచ్చు జేయుచో పోనియట్లు రషియాగూడ పెరిషియాసరకులపై హెచ్చుజేయబడిన నుంకముల మొత్తమును హెచ్చించుట కధికార ముండును. అట్టి హెచ్చు నుంకములచే వర్తకమునకు నుఖ్యముగ పరకులకు దండుగ యుండదు.

పరస్పర రక్షకపు టొడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దశ్చి, మార్చి 18:—పార్లమెంటులో శ్వేతశుఖులగా, జాతీయమిలిటో ఆలోచించబడుచున్న ఆసా జేసికొన్న బడంబడికలను జాతీయమిలిటో కందజేయబడుచున్నాని పరస్పర రక్షకపు టొడంబడికను ఏ ఏకక ప్రభుత్వములోను ప్రభుత్వమువారు జేసికొనలేదని కామన్వెల్త్ లో చాంబర్లెగారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

మెక్సికోలో దురంగో గజలదని కంపెనీ కొలువులో యున్న బ్రిటిషు పోలీసు, అమెరికన్ వ్యక్తిని దొంగలు బట్టుక పోయి దబ్బిచ్చినగాని విడిచిబెట్టువారముగా మునుపన్నారని యు ఈవిషయమై పీరిని విడిచిబెట్టుటకు బ్రిటిషు అమెరికన్ రాజదూతలు ప్రయత్నించు చున్నారనియు చాంబర్లెగారు తెలిపిరి.

పూర్వము మెనుజులో రెసిడెంటుగానున్న లెస్లి క్రొఫుగారు చనిపోయిరి.

లెస్లిగారి భార్య తన భర్త జీవితచారిత్రమున నాలుగు సంపుటలను పూర్తి జేసెను.

(ఫ్రాంకో బెల్లియం బడంబడికను సృష్టించిన ఫ్రాంకో హిజును ఆరెన్సుజేసి ఆస్తికముగ వదిలిరెట. ఇంత ఆస్తికముగ వదులుటకు ఆరె జెట్టి సంగతులను తెలిపెనో యజ్ఞాను మున్నాడు.

పగుళ్లకు తెలుసు

దశ్చి 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. లో 0-11-0
అరికాన్సు, అజుచేతులు, చర్మముకొరములను, కిక్ గాలిని, కనిగిరిపిక్ కారులు, బిలపుట్టుకుండు సంధించును ఈ జెలెమును రాచిన్ వగుట్టు మాని జిల పోయి మంచినక్కను కాగలదు. వగుట్టకొన్నియునునునును. స్వయంప్రయత్నము.
అమ్మలొనవని నివోబొంబొయి లేక ముడరాను.

అభినవభారత భీమ ప్రాధేనరు వడితాండ్ర లక్ష్మీనారాయణ నాయుడుగారు

ప్రాధేనరు రామమూర్తిగారు (ప్రాధేనరు లక్ష్మీ నారాయణగారు, గురజాడపై లిఖితు 1928 సం॥ దిశఃబతు 28 వ తేదీన అలిండియా ఫీజుకర్ కల్పకు కాన్ఫరెన్సుకు కలకత్తాకు విచ్చేసి, కాంగ్రెస్ యక్తివివేకవారు (ప్రాధేనరు గారిని కోరినందున యక్తివివేక పెండాలులో దిశఃబతు 29 తే॥ మొదలు 31 తే॥ వరకు గురజాడపై వారల భీమబలముల చూపించుచు నదగు ప్రదర్శనములకు వచ్చిన ఆజ్ఞాయును ఎక్తి వివేకకు బహుమాన మొసంగిరి. ప్రాధేనరు లక్ష్మీనారాయణ నాయుడుగారు ప్రపంచములో సెలై నవనచ్చి వారుచేయు వనలలో అధమవక్షుడు ఒకటి రెండు వనలుదేసిన యెండు రూ 500 బహుమతి యచ్చెనదని ప్రయోగం జేసియుంటిరి.

ప్రాధేనరు శ్రీ. డి. సి. లు గారును (ప్రాధేనరు బసంత బెన్దిగారును కలకత్తా నగరములో) ప్రాధేనరు నాయుడుగారి సహాజి సమ్యుతించిరి వ తేదీ జనవరి పందెము యెర్పాటు చేసిరి. కానిపై తెగిల యువకులు (ప్రాధేనరు లక్ష్మీనారాయణ నాయుడుగారిలో) పోటీకి నిలుచునట్లు కనబడనందున శిష్యుని కలకత్తాలో నుండికేసి (ప్రాధేనరు రామమూర్తి నాయుడుగారు జనవరి 7 వ తేదీన విజయనగరం బెల్లిపాడు. (ప్రాధేనరు లక్ష్మీనారాయణగారు 81 వ తారీఖవరకు కలకత్తాలో నుండిరి. తరువాత ఖరగ్ పూర్ విచ్చేసి (ప్రాధేనరుగారు ఒకరి కక్యముగాని భీమబల క్రివర్తనమును చూపించుచున్నాడు, తరువరి జేకొటనను చేతుబోవుచున్నాడు. పీరి బలాబలములు చూడగా ప్రాధేనరు రామమూర్తి నాయుడుగారు వారి వ్యాయామబలములు ముగించివారను భారతదేశమునకు కొరతలేకుండా (ప్రాధేనరు లక్ష్మీనారాయణ నాయుడుగారు బయలుదేరియున్నారు. పీరికి వరమేకకడు ఆ చూరారోగ్యాభివృద్ధి గలగజేయుగాక:—

మధురా పంతుల పెంకటనారాయణశాస్త్రి, గజపతిగరం.

మీ జీవితమును నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్ తో బీమాచేసికొనుడు. 2-4777

చెరుమను:-నర్ రాజేంద్రనాథముఖర్జీ

శ్రీ. సి. వి. టి., శ్రీ. సి. వి. టి.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు:—

మార్టిన్ అండ్ కంపెనీ, ప్రధానకార్యాలయము, 6, 7 శ్రీపురికి, కలకత్తా.

పూచీవల బోనములన్న ముక్తొత్తదధుకు, వివరములకు యాక్రింకి చిరునామాలకు వ్రాయుడు.

వి. కే. చెట్టి, సెక్రటరీ.

ఫోను: 2420. పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

టి. వి. రాఘవయ్య, చీఫ్ ఏజెంట్లు. బెజవాడ.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

[illegible]

నాగపూరులో నైమను బహిష్కారము

కాంగ్రెసువారి నల్ల జెండాల ఊరేగింపు ఏర్పాటులు

గౌరుగారి విందునకు పెద్దలు నిరాకరించుట

నాగపూరు, మార్చి 18:—నైమను బహిష్కారము జయత్రదముగ జరుపుటకు నాగపూరు పాతల సీదనుగుడు వారు, కమిషను స్పెషలు రైట్ల రేపు ఉదయం 8-15 గంటలకు వచ్చును. ఉదయం 8-15 గంటల నుండి గవర్నరు మంత్రిమంత్రి స్టేషనునుండి బోయెడికోడు, రైల్వే టెన్డురీడ్ల మూసియుంచుటకు అధికారులు నిశ్చయించిరి. బహిష్కారవాదులకు స్టేషనుకు కడివైపున కొంచెము దూరములో నొక స్థలము ప్రత్యేకించియుంచిరి. చేరువ జిల్లాలనుండి నునూరు వయసుండి పోలీసు జమానలను తెప్పించిరి.

బహిష్కారవాదులు రెండు ఊరేగింపులను రాత్రి 2 గంటలకు బయటబడించుటకు నిశ్చయించిరి.

ఒకటి పురమునుభ్యముండి, రెండవది ధంతోలి సీతాబాద్లి నుండి, కమిషనువారు ప్రభుత్వకార్యాలయమున విచారణ జరిపెదరు. ప్రధానకార్యదర్శియు, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు యీతరుడు ఉద్యోగులుమాత్రమే సాక్ష్య మొసంగెదరు. అధికారేతర సాక్షులలో మాగురు నల్లరు మహమ్మదీయ, బ్రాహ్మణ, జేకర, నిమ్మ బాతుల ప్రతినిధులమాత్రమే సాక్ష్యమొసంగెదరు. బహిష్కారముగ సాక్ష్యమొసగువారు వీరుమాత్రమే అని తెలియచున్నది.

సర్ పారిసింగు గౌరుగారు కేంద్ర ఉపసభ్యులు సర్ బాను నైమనుగారికి విందుజేయుదురు. ఈ పురమునందలి జేకరుల మరొకరికి పెద్దలను విందున కావ్యనించిరి. కాని వారిలో నెక్కువమంది, గౌరీ సర్ చిట్టాచిను, కాసనపర్తి ధర్మపురిగూడ ఆహ్వానమును నిరాకరించిరి తెలియచున్నది. (ఫీ తెలు.)

సాంబమూర్తిగారి

అభిప్రాయములు—సిద్ధాంతములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మరింతబట్టాము, మార్చి 19:—శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారు, కొందరు మిత్రులచే "మీరు స్టేటుమెంటును యేల చేయదునుకొనలేదు" అని అడుగబడి ఇట్లు సెలవిచ్చి యుండిరి:—"స్టేటుమెంటు యేల ఇయ్యవలెనో నాకు బోధపడకున్నది. నేను బామిన, క్రాసుపరీక్ష, దీ ఫెక్సులన్నీయు వదలుకొంటిని ఒక్కమక్కణ్లో సిద్ధాంతము స్పష్టమగుచున్నది. ఇయ్యున్న యు గూడదనుకొన్నప్పటికీ, స్టేటుమెంటును ఇయ్యట యెట్లు కూడదనునో తెలియకున్నది.

స్టేటుమెంటు ఇయ్యవచ్చును, దీ ఫెక్సు యేలయందరాదో చెప్పదు. "మహాత్ముడు ఇయ్యలేదా స్టేటుమెంటు" అని కొందరనుచుందురు.

మహాత్ముడు ఏల ఇచ్చెనో నేను చెప్పజాలను. ఆయన ఇచ్చెనుగాని, అందఱు ఇచ్చవలెనని ఆనాటి సందర్భమున తెలిసి నట్లుగానుండును. గాంధీగారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చిరి. నేనును ఇచ్చవలసికొనును. రేపు నా సోపరులలో యెందరు తెలుసుకు రానున్నారో, రావలెనో చెప్పజాలను. చివరకు వదలుతారని వ్యవసాయకుడు సంయతను రేపు జైలుకు రావలసిన దినములు రావచ్చును.

అప్పుడు ఆరడును స్టేటుమెంటు ఇయ్యవలసినదేకా! అట్లయిన నతడు ఇచ్చగలదా! అట్టి సందర్భమున నేమి కావలసి యిచ్చునో ఓకట్టిదనుకు విశాలానానిచ్చి స్టేటుమెంటు తయారు చేయవలెనురా!

అది అట్లుండరిందు. ఈ స్టేటుమెంటు యేమిటి దేశమునకు సుదేశము! ప్రతివారును సందేశ మిచ్చువారేఅయిన, వినువా రెవరు. వలసినసందేశమును కాంగ్రెస్ యిచ్చినది. కావున నేను చేయవలసిందే తప్ప, చెప్పవలసిన దేమియునులేదు. చెప్పవారు కలరుగాని, చేయవారులేదు. కావున మిత్రులారా, విధిని నిర్వహించుటే ప్రధానమనిపింపి అట్లానర్చి దేశసేవ సల్పును. సందేశములొసగుట అర్హత మనక లేదు. మనకుగల అర్హత కార్యోక్తియందే కలదు. కావున క్షమించుడు.

గట్టికి తెలము

ఈ నైమను కావున క్రిందిని కావలసి దిద్దు, గట్టికి తెలము, విల మెంతులను కలిపియు, కట్టికి తెలము.

అమ్మ కాంజనం దిగో, పొలికాంజనం, నేతగా

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జజారునకువెల్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కికొనుడు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుష్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రసహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేపించదగినది.

గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ సీతి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్పబడుటవల్ల ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు. 52681-

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మనోరంజన గుప్తగారిని బామిననుపై విడుచుట

మార్చి 18—మనోరంజన్ గుప్తగారిని నేడు సాయం (రం 4-50 గంటలకు ఆరువేల బామిననుపై విడుదల చేసివారు. వారి స్వంతభూమిపై 2000 లకు ఇచ్చివారు. కష్టం వెంకట కృష్ణయ్య అయ్యకి వెకటరమణయ్య గారలు చేరి రెండు వేలకు బామిన ఇచ్చివారు. కేసు 27 వ లేడికి వాయిదా వేయబడినది. మనోరంజన్ గారికి జ్వరము తగ్గివది. కాని దగ్గులో కాధపడుచున్నాడు. విడుదలకాగానే అక్కరూరి గోవిందా చార్యులగారు పూలమాల వేసిరి. కాంగ్రెసు పభ్యులు వలపుకు అదరించిరి.

మనోరంజన్ గుప్తగారిటుల నుడివిరి.

"దేశసేవకులకు ఏకారణములేకనే ఎట్టి కారణమును దెలుకకనే నిర్బంధించి వారిచివరకులను అసౌఖ్యముగ జేయుచున్నాడు. నేనిచ్చుటకు వ్యాపారముమీద వచ్చితిని గాని రాజకీయాందోళనము గానించుటకు రాలేదు. వారంటులేకయే నన్నిచట ఆరణ్యముగాంచి రెండుకిసిములు నిర్బంధమున నుంచట కట్టి కారణముగలదో నేనుహింసజాలకన్నా, నన్ను నిర్బంధించిన పోలీసుఉద్యోగులైనను ఎట్టికారణమునైనను దెలుకకాల రైరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ వరిపాలనను మనకు గలుగుచున్న వ్యర్థసౌఖ్యము లిట్టికే యునున్నవి.

మోహిని తెలము

5 తుల నూనగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మకాంజనం దిగో, బొంబాయి-బొంబాయి

"సాలిపిల్లను బ్రాహ్మణపిల్ల యని విక్రయించుట"

7 వ ముద్దాయిని బామిననుమీద వదలుట

కంటేపాడులో సాలిపిల్లను బ్రాహ్మణపిల్ల యని వివాహమునకు విక్రయించిరిని కంటేపరం పోలీసువారు 7 గురిని ముద్దాయిలుగ జేర్చిరి. వీరుపై ఇండియను పిన్లకోడు 868, 842, 410 నెక్వనులక్రింద కేసును మోపిరి. ఇందులో 7-వ ముద్దాయి కొడవటిగంటి రామయ్యగారికి చెంగప్పబుట్టెల్లా పెదన్నబుట్టి ఎదుట బామిన ఇవ్వలెననియు కంటేపరము పట్టే మేజిస్ట్రేటు బామిన నిరాకరించుట పాడిగాదనియు ముద్రాను మోకొట్ట బాధ్యురైన కొల వెంకటసుబ్బారావు గారు వాదించి, పెదన్నబుట్టి 7 ముద్దాయిని 1000 రూపాయలు రెండు పూచీకత్తులమీద విడిచివెట్టెను. విచారణ 25 లేడీని జరుగును.

నూతనవైద్యద్రవ్యములు

బిచ్చదిగుడు సందభాషి	రూ. 4-0-0
అసవారిష్ట దీపిక	0-8-0
అంగైయవైద్యరహస్యం	0-8-0
తెలుగుమెడికల్ హిందూముక్కు	0-4-0
కుటుంబచికిత్సాదర్శనం	0-4-0

ప్రస్తుతవైద్యరహస్యములవేరు

డాక్టర్ కె. జి. శర్మ, పాలమూరు

అత్తిలికోట్ల, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

దంత మార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతమార్గముతో వైద్యులతో ములకలను చిగుళ్లుగట్టి వదులు. చిగుళ్లునుండి రక్తముకొలువం ను. నోటకుగ్గంవము లేకయుండును. పండ్లు ముల్కములవలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మకాంజనము దిగో ముద్రాను, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు రిజిస్ట్రే బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ భాష సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కలహారు	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
పాఠశాలకు	1-4-0	పాఠశాలకు సంవత్సర 1-3	1-0-0

సంచికల సంపుటకు రిపోజిటరీలు ప్రత్యేకము.

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కలహారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి కాలకు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్లో లెండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) యెలకు. 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువఱకును బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- జనవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- గాంధీమహాత్ముని జల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయవ్యాసము ౦-౮-౦
- కమలాక్షి (చిన్నచిట్టతకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౮-౦
- నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసిద్ధిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబెతుభాషయందు రచియింపబడి పదపది యనేకభాషల బరిత్రవై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- భక్తవదనము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కేశాచి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మేదేశ్వరు కవిభిక్షామణి యగు ఇబ్నను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- జీర్ణవిద్యనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్వాంసగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, స్వవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా వధముల జాబితా

	రు.పి
1. జీర్ణసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-4
2. పుష్కరికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3	1-6
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-10
6. తామరతైలము, తామర, తీటుకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదములకు	0-0
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశుపసుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-3
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతో ముటుకు	0-2
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
23. జాలాచి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
26. కఘహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఘహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-3	0-8
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బునమునకు మందు	2-0
32. కుంక ముపువ్వు తు 1-3	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-3	8-0
34. కస్తూరి	8-6
35. జాన్న తు 1-3	8-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

కే ద రిన్

గ్రంథకర్త:— శరణు రామస్వామి చౌదరి

కామరూపాద్ గారు వ్రాసిన హిందీ గ్రంథమున కనువాదము లోకప్రసిద్ధమునై కీరతమక చరిత్రము. అందము చదువరికి నుకల్ గా లెక్క వ్రాయబడినది. ఉన్నత అమ్మవారాయనగారి ఆమోదమును పొంది గలదు. ధర 0.4-0.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మదరాసు.